

JU Muzeji i galerije Budve

**IZVJEŠTAJ O RADU
JU MUZEJI I GALERIJE BUDVE
ZA 2018. GODINU**

**Budva
januar 2019. godine**

1. UVODNI DIO

OSNOVNI PODACI O USTANOVİ

Naziv: Javna ustanova Muzeji i galerije Budve

Adresa: Cara Dušana 19, Stari grad, 85310 Budva, Crna Gora

PIB: 03017575

Broj žiro-računa: 530-27276-53

Broj telefona: +382 33 451 343

E-mail: jumgbd@gmail.com

JU Muzeji i galerije Budve je javna ustanova Opštine Budva koja predstavlja savremenih muzej kompleksnog tipa usmjeren na čuvanje i prezentaciju kulturne baštine (arheološke, etnografske, istorijske, umjetničke), kao i afirmaciju savremenog kulturno-umjetničkog stvaralaštva, posebno likovnog i književnog.

JU Muzeji i galerije Budve osnovana je Odlukom Skupštine opštine Budva br. 0101-446/1 od 8. avgusta 2013. godine, čime je zvanično prestala da postoji JU Muzeji, galerija i biblioteka Budva 1992. godine, dok su poslovne jedinice koje trenutno postoje i funkcionišu u okviru Ustanove, kao takve, osnivane su: 1972. **Moderna galerija „Jovo Ivanović“**, 1987. **Spomen dom „Crvena komuna“**, 1995. **Spomen dom „Stefan Mitrov Ljubiša“**, 1997. **Spomen dom „Reževići“** i 2003. **Muzej grada Budve**.

Moderna galerija preimenovana je Odlukom Savjeta JU Muzeji i galerije Budve u Moderna galerija „Jovo Ivanović“ 19. novembra 2018.godine. Preimenovanje je nastupilo nakon upućene inicijative predsjednika Opštine Budva, Dragana Krapovića, o promjeni naziva organizacione jedinice Moderna galerija, koje je Savjet i usvojio.

DJELOKRUG RADA USTANOVE

U skladu sa Zakonom o zaštiti kulturnih dobara („Sl. list Crne Gore“, br. 49/10, 40/11), Zakonom o muzejskoj djelatnosti („Sl. list Crne Gore“, br. 49/10), Zakonom o spomenobilježjima („Sl. list Crne Gore“, br. 40/08, 40/11), Odlukom o osnivanju JU Muzeji i galerije Budve („Sl. list Crne Gore – opštinski propisi“, br. 535 od 15. 08. 2013.), Statutom (2014) i drugim opštlim aktima Ustanove, određuju se djelokrug rada i nadležnosti Ustanove.

U primarnoj djelatnosti Ustanove spadaju sljedeće aktivnosti:

- prikuplja, čuva, proučava, naučno obrađuje, izlaže, terenski istražuje i objavljuje publikacije o muzejskom materijalu (arheološkom, etnografskom, itd.);
- unapređuje muzejsku djelatnost i stručno i naučno usavršava muzejskikadar;
- upoznaje javnost sa najuspješnjim ostvarenjima muzeologije kroz razne vidove organizovanja studijskih, tematskih i drugih izložbi;
- organizuje izložbe u zemlji i inostranstvu;
- vrši i ostale poslove određene Statutom i unutrašnjim aktima.

Programom rada i finansijskim planom Ustanove utvrđuje se jednogodišnja aktivnost iste, saglasno poslovima iz domena djelokruga rada Ustanove, u skladu sa usvojenim godišnjim programom Osnivača – Skupštine opštine Budva.

ORGANIZACIJA RADA USTANOVE

Organizacija i djelatnost Ustanove vrše se u okviru sektora kao glavnih organizacionih oblika, kao i odjeljenja i službi kao užih organizacionih jedinica, skladno odredbama Statuta Ustanove (2014) i Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta (2015):

1. Arheološki muzej
 - a. Odjeljenje za praistoriju
 - b. Odjeljenje za antiku
 - c. Odjeljenje za srednji vijek
2. Istoriski muzej
 - a. Odjeljenje kulturne istorije budvanske regije
 - b. Spomen dom „Stefan Mitrov Ljubiša“
 - c. Spomen dom „Reževići“
 - d. Spomen dom „Crvena komuna“
3. Moderna galerija „Jovo Ivanović“
4. Sektor zajedničkih mujejskih poslova
 - a. Odjeljenje za mujejsku dokumentaciju
 - b. Odjeljenje za preventivnu i trajnu zaštitu
5. Sektor opštih poslova
 - a. Odjeljenje za finansijsko-računovodstvene poslove i poslove javnih nabavki
 - b. Odjeljenje za pravno-administrativne poslove i arhivu, odnose sa javnošću, marketing i dizajn
 - i. Služba za pravno-administrativne poslove i arhivu
 - ii. Služba za odnose sa javnošću, marketing i dizajn
 - c. Odjeljenje za tehničko-operativne i pomoćne poslove, zaštitu lica i imovine i zaštite na radu
 - i. Služba za tehničko - operativne i pomoćne poslove
 - ii. Služba za zaštitu lica i imovine i zaštite na radu

UPRAVLJANJE USTANOVOM

Savjet Ustanove, u sastavu: predsjednik Ivan Pejović i članovi Branka Dapčević, Nada Purić i Ljubo Pavlović, imenovan je Rješenjem Skupštine opštine Budva br. 10-89/1 od 7. februara 2017. godine. Član Savjeta iz reda zaposlenih, Jovo Đurović, imenovan je Rješenjem Skupštine opštine Budva br. 10-299/1 od 27. marta 2017.godine.

Mr Lucija Đurašković, istoričarka umjetnosti i mujejska savjetnica 15. avgusta 2017. godine, na sjednici Savjeta Ustanove, Odlukom br. 1123, izabrana je za direktoricu u narednom četvorogodišnjem mandatnom periodu.

2. OBEZBJEĐIVANJE USLOVA ZARAD

SANACIJE I ADAPTACIJE

Sanacija i adaptacije Ustanove

Pored poslova tekućeg održavanja Ustanove, tokom 2018. godine, tehnička služba Ustanove **pristupila je sitnim sanacionim radovima na objektima u kojima posluje Ustanova**, od kojih su mnogi ionako u trošnom stanju.Ofarbane su ograde na Spomen domu „Stefan Mitrov Ljubiša” i Moderne galerije „Jovo Ivanović”.

Ministarstvo kulture Crne Gore, u okviru Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2018. godinu a nakon apliciranja Ustanove u septembru 2017. godine, odobrilo je sredstva za projekat Sanacije i zamjene stolarije na Muzeju grada Budve. Budući da su sredstva za projekat uplaćena u decembru 2018. godine, do realizacije će doći u 2019. godini.

Budžetom Opštine Budva Sekreterijatu za investicije za 2018. godine odobrena su sredstva sredstva za sanaciju svih objekata u kojima posluje Ustanova. U 2018. nije došlo do realizacije.

NABAVKA OPREME ZA RAD

Tokom 2018. godine **nastavilo se sa nabavkom neophodnog tehničkog materijala i drugom osavremenjavanju opreme za redovan rad u Ustanovi**.Instalirano je više klimatizacionih jedinica u ateljeu za konzervaciju kamene plastike, donjoj sali Moderne galerije „Jovo Ivanović”, kupljeno je nekoliko laptopova za rad, kao i nekoliko eksternih hard diskova za čuvanje podataka.

3. REDOVNA DJELATNOST

ČUVANJE MUZEJSKIH PREDMETA

U okviru zbirki poslovnih jedinica Ustanove (Muzej grada Budve, Moderna galerija „Jovo Ivanović”, Spomen dom „Stefan Mitrov Ljubiša“, Spomen dom „Reževići“ i Spomen dom „Crvena komuna“) čuvaju se, **adekvatno održavaju i izlažu muzejski predmeti arheološke, etnografske, istorijske, umjetničke i druge vrste, u skladu sa djelokrugomrada.**

- Muzej grada Budve čuva i prezentuje arheološki, etnografski i istorijski materijal;
- Moderna galerija „Jovo Ivanović“ čuva i prezentuje umjetnička djela inostranih, nacionalnih i zavičajnih umjetnika;
- Spomen dom „Stefan Mitrov Ljubiša“ čuva i prezentuje istorijski i umjetnički materijal;
- Spomen dom „Reževići“ čuva i prezentuje etnografski, istorijski i umjetnički materijal;
- Spomen dom „Crvena komuna“ čuva i prezentuje umjetnička djela inostranih, nacionalnih i zavičajnih umjetnika, kao i istorijski materijal.

Pokloni

Tokom 2018. Ustanova je obogatila svoje zbirke sa znatnim brojem muzejskih predmeta realizacijom samostalnih i kolektivnih izložbi likovnih radova savremenih umjetnika (svi poklonodavci su i autori poklonjenih umjetničkih djela):

Moderna galerija „Jovo Ivanović“ :

Ivan Pavić, „Kost 1 i 2“ diptih, mozaik, dim: 25 x 25 cm (x 2 rada), 2014.

Olivera Gavrić Pavić, „Sedeća figura“, triptih, ulje na platnu, dim: 60 x 40 cm (x 3 platna), 2015.

Teodora Stojanović, „Priroda“, akril na platnu, dim: 60 x 90 cm, 2018.

Virdžinija Đermoci, „Čuvar hrama“, serigrafija u boji, dim: 35 x 49.8 cm, 1933/83.

Dragiša Obradović, „Lice oblika“, skulptura, mermer, dim: 30 x 25 x 12 cm, 2010.

Naod Zorić, „Tri brata“, kombinovana tehnika – crtež, dim: 80 x 100 cm, 2007.

Natalija Pronina, „Parlamutrov vrt“, akvarel, dim: 60 x 80 cm, 2016.

Lidija Zaremba, „Svjetlo“, akvarel, dim: 60 x 88 cm, 2018.

Spomen dom „Stefan Mitrov Ljubiša“:

Tijana Vujović, slika iz ciklusa Šta leži ispod / What lies beneath, pod nazivom „Sleep” , kombinovana tehnika na medijapanu, dimenzija 40 x 50 cm, 2018. godina.

Dijana Lazović, crtež iz ciklusa *Dodiri*, bez naziva, rađen tehnikom tuš, akvarel i akril na papiru, opremljen, dimenzija 70 x 50 cm (bez opreme) – 81 x 61 cm (sa opremom), 2017. godina

Profesor Aleksandar Radojević poklonio je cjelokupnu izložbu pod nazivom „Zapis i crtež u prolazu”, 2018.

Spomen dom „Crvena komuna“:

Slobodan Tomić, umjetničko djelo - *site specific* postavka izložbe pod nazivom „Perforacije” sastavljenu od 114 digitalnih otisaka na transparentnoj foliji, dimenzija 29,7 x 21 cm i film 3D animacija, godina izrade 2018.

Milena Živković, umjetničko djelo, iz ciklusa „Svjetlost dana” digitalna fotografija, unutrašnjih dimenzija 23 x 23 cm, spoljašnjih 54,5 x 39,5 cm, godina nastanka 2016.

Morakot Ketkla, umjetnička slika pod nazivom *Mjesta kojima nećemo koračati*, akrilik na platnu, konac, 40 x 40 cm (diptih) 2018.

IV Međunarodno Bijenale akta „Marko Krstov Gregović“:

Četiri otkupne nagrade:

1. Nagrada za skulpturu: Petar Hranueli, „Boterova plesačica” brušeno staklo, 22,5 x 15,5 x 12, 8 cm, 2018.
2. Nagrada za sliku: Marija Knežević „Astralna projekcija III”, ulje na kliritu, 35 x 35 cm, 2013.
3. Nagrada za crtež: Dragan Andđelković, „Akt”, ugljen na papiru, 40 x 30 cm, 2017.
4. Gran Prix i nagrada za fotografiju: Alin Barbir, „At loss of words”, digitalna fotografija, 30x40 cm, 2017.

Po završetku Bijenala 57 umjetnika su fondu galerije „Marko K. Gregović” poklonili radove sa kojima su učestvovali:

1. Suzana Stojadinović, rad pod nazivom „Sjenke”, akrilik na papiru, dimenzija 29,7 x 21 cm, 2018.
2. Isidora Ivanović, rad pod nazivom „Odras”, kombinovana tehnika na papiru, 30 x 40 cm, 2018.
3. Miodrag Milutinović, rad pod nazivom „Akt u podne”, ulje na platnu, 30 x 30 cm, 2018.
4. Knežević Goran, rad pod nazivom „Akt 3”, kreda, *air-brush* na papiru, 30 x 40 cm 2018.
5. Krstić Vladislava rad pod nazivom „Prijatelji”, terakota, drvo, 16 x 14 x 11 cm 2012.

6. Petrović Miodrag Miško svoj rad pod nazivom „Ležeći akt” tuš na dasci, 21 x 27,5 cm, 1996.
7. Jelena Šalinić Terzić rad pod nazivom „Pogled”, komb.teh. na papiru, 40 x 30 cm, 2017
8. Sandra Janjatović svoj rad pod nazivom „Krug br. 5“, digitalna fotografija, 32 x 30 cm, 2017
9. Milena Apostolović rad pod nazivom „Model I“, tuš i pero na papiru, 14 x 12,5 cm, 2016
10. Jelena Crnogorac rad pod nazivom „Odmor”, komb. teh. na papiru , 25,1 x 39,8 cm, 2018
11. Jovana Jocić rad pod nazivom „Jabuka i greh“, olovka i akrilik na papiru, 30 x 40 cm, 2018
12. Bošković Stefan rad pod nazivom Dosada, terakota, 14 x 38 cm, 2018.
13. Teodora Micić rad pod nazivom „Praskozorje III“ digitalna fotografija, 20 x 30 cm, 2018
14. Ana Šćekić rad pod nazivom Iz ciklusa „Liberation”, ugljen na papiru, 40 x 28 cm, 2016.
15. Goran Ćetković rad pod nazivom, Venera, akrilik na platnu, 40 x 30 cm, 2018.
16. Dušan Novaković rad pod nazivom „Marie n Dao #2”, analogna fotografija, 40 x 30 cm, 2017
17. Nevena Marković rad pod nazivom „Ahilov gnev“, duboka štampa, 24 x 19,5 cm, 2015
18. Jelena Đokić rad pod nazivom „Udvoje“, akrilik na papiru, 20 x 20 cm, 2016.
19. Jakimovska Rodić Svetlana rad pod nazivom „Djevojke”, ugljen na papiru, 24 x 20 cm, 2018.
20. Dalibor Milojković rad pod nazivom „Ležeći akt“, akvarel, 19 x 19 cm, 2018.
21. Bogdan Radović, pod nazivom „Pod kominom” , bakropis, akvatinta, 23,5 x 34 cm, 2018
22. Miloš Kontić rad pod nazivom „Ispod vode”, ulje na platnu, 40 x 30 cm, 2018
23. Milica Marković rad pod nazivom „Igor 2 “ komb. teh. na papiru, 29,7 x 21 cm, 2018
24. Dorel Gaina Stefan, „Annudar“, digitalna štampa, dimenzija 40 x 30 cm, godina nastanka 2018.
25. Vulea M. Luciana “ Skin Details”, digitalna fotografija , 30 x 40 cm, 2018.
26. Monsevych Violeta “Premonition of Rain”, bakropis, 40 x 24 cm, 2016
27. Kőmives Andor „Vanitas”, lavirani tuš na papiru, 40 x 30 cm, 2018.
28. Chege Joseph “Tessellate”, digitalna fotografija, 30 x 40 cm, 2018.
29. Fidan Bjetullahu “My Friend”, sprej i pastel, 40 x 30 cm, 2015.
30. Panayotova Trayana “Black and White Days III”, kombinovana tehnika na papiru, 40 x 30 cm, 2018.
31. Pandyra Piotr “Impressions I”, crtež šivaćom mašinom na papiru, 36 x 27 cm, 2018.

32. Wesolowski Arkadiusz , “Emigrants on the Beach”, linorez, 17 x 29 cm, 2017.
33. Roberts Dick, “50”, pastel na papiru, 30,4 x 22,8 cm, 1995.
34. Vilutyte Zita “Dream”, tuš na papiru, 30 x 20 cm, 2011.
35. Lech-Bińczycka Agnieszka „Epiphany of the Body III”, intaglio-kombinovana tehnika, 34 x 24 cm, 2018
36. Jovanovska Ana “Merging”, lavirani tuš, 19 x 29 cm, 2013
37. Escórcio Amadeu “Girl With a Cat”, mastilo na papiru, 22,3 x 32 cm, 2018
38. Foltyn Maya “Nude 1”, krejon na papiru, 23 x 23 cm, 2018
39. Morin Gilles “ Do You Love Me?”, digitalna štampa na papiru, 40 x 30 cm, 2017
40. Corrigan Forrest Sharron “Life Model in Octo Posituum” kombibovana tehnika , 35,5 x 28 cm, 2018.
41. Bouanani Anas “Nu-age 4”, kombinovana tehnika na papiru, 30 x 30 cm, 2017
42. Hamilton Richard “Self Portrait from Series *The Oaks*”, digitalna fotografija, 25 x 37 cm, 2017.
43. Fotopoulou Theoni “Seated Woman”, drvorez, 40 x 30 cm , 2018.
44. Skvorkin Vitali “Venus”, etching, 18 x 13,5 cm, 2016.
45. Trindade Patrícia “Morning”, ulje na drvetu, 29 x 40 cm, 2017.
46. Kostov Kolyo “Nude II” / tempera na papiru, 35 x 25 cm, 2006.
47. Aldogan Altay “Untitled”, kombinovana tehnika na papiru, 27 x 38 cm, 2018.
48. Sangiao Florencia, Walking on Her Skin, lavirani crtež, tuš na papiru , 32 x 24 cm, 2018.
49. Schichta Adrian „Putovanje sa leptirom, digitalna štampa na papiru, 28 x 40 cm, 2017.
50. Iva Prlinčević, Školjka, tuš na papiru, 25 x 40 cm, 2018.
51. Maja Vuksanović, „Oslonac”, digitalna fotografija, 40 x 30 cm, 2015.
52. Danilo Magdev „Akt 2”, ugljen na papiru, 35 x 22 cm, 2018.
53. Slobodan Stojkoski „Akt”, bijela kreda i pastel na papiru, 17 x 24 cm, 2018.
54. Todor Gjoreski „Crveno rondo”, komb.teh.na papiru, 30 x 22 cm, 2018.
55. Vlado Goreski „Kasiopejino sazvežđe”, litografija i pastel na papiru, 40 x 30 cm, 2018.
56. Derek Besant, triptih “Body of water” 13,7 i 11, termalni transfer tuša na sintetički papir, 25x16cm,2018.

57. Petca Ovidiu "Walk of the Postmodern Egyptian Girl XXVII", digitalna grafika na papiru, 40 x 30 cm, 2018.

Obrada muzejskih predmeta iz zbirk

U okviru redovne djelatnosti Ustanove kustosi, dokumentaristi i ostali zaposleni vršili su stručnu obradu muzejskih predmeta koji se čuvaju u Muzeju grada Budve, Modernoj galeriji, Spomen domu „Stefan Mitrov Ljubiša“, Spomen domu „Reževići“ i Spomen domu „Crvena komuna“.

Revizija muzejskih predmeta

U skladu sa odredbama Zakona i Statuta, reviziju muzejskih predmeta neophodno je vršiti svake pete godine, a kako je posljednja revizija muzejskih predmeta u Ustanovi vršena tokom 2013., krajem 2017. pristupilo se novoj reviziji muzejskih predmeta, koja je trajala i tokom 2018. godine. U skladu sa tim, još u toku 2017. godine **formirane su i dvije stručne komisije za reviziju:**

1. Komisija za reviziju muzejskog materijala (mr Milena Vrzić, predsjednica, Goran Bubanja, Jovo Đurović, Vesna Stanišić, mr Milijana Istijanović, Milena Leković i Miroslav Karović),
2. Komisija za reviziju galerijskog materijala (umjetničko stvaralaštvo) (Mirela Čormaković, predsjednica, mr Dragan Mijač, Tanja Jovetić, Saša Radišić, Paulina Todorović i Nebojša Vučanović).

U toku 2017. i 2018. godine, a **u skladu sa Pravilnikom o načinu, postupku i reviziji muzejskog materijala**, urađena je revizija svog muzejskog materijala u organizacionim jedinicama Ustanove i dostavljen Izvještaj o reviziji.

ZAŠTITA

Ustanova posjeduje Konzervatorsku licencu za sprovođenje konzervatorskih mjera na pokretnim i na nepokretnim kulturnim dobrima, (br. 01-1879/4) u skladu sa tim, a u okviru redovnih poslova zaštite muzejskih predmeta, kao i materijalne kulturne baštine na teritoriji opštine Budva, Ustanova je realizovala i još uvek realizuje nekoliko projekata.

Preventivna zaštita

Preventivna zaštita vršena je obezbjeđivanjem uslova za pravilno čuvanje muzejskih predmeta: propisanim održavanjem depoa i predmeta u ekspoziciji, smještanjem muzejskih predmeta u depoe, upotreбom uređaja za mjerjenje količine vlažnosti vazduha i druge tehničke i potrošne opreme za atelje za konzervaciju, depoe itd.

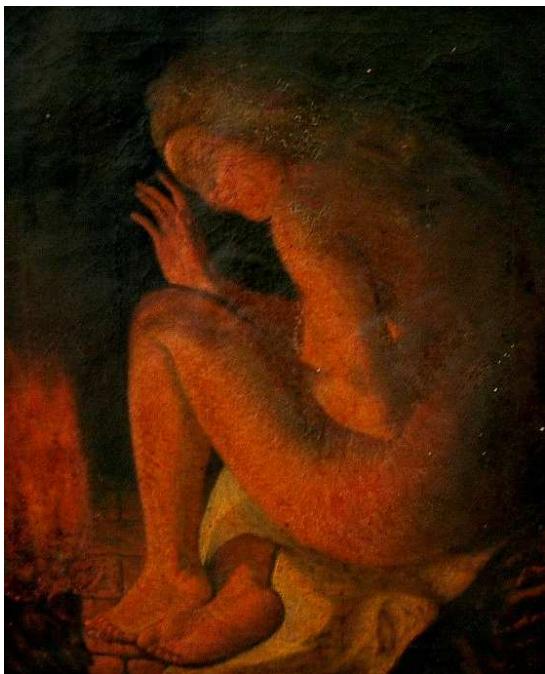
Redovnu kontrolu i pregled muzejskih predmeta u Ustanovi vršio je tokom 2018. godine Nebojša Vučanović, tehničar konzervator, koji je vršio kontrolu i obilazak stalne postavke u Muzeju grada I kontrolu uslova. Kustosi, u okviru zbirk kojima raspolažu, vodili su se istim principima i refovno kontrolisali stanje u depoima organizacionih jedinica.

Zaposleni su, takođe, **vršili obilaske i pregled kulturnih dobara**, kao i određenih arheoloških lokaliteta, spomen-obilježja i drugih objekata kulturne baštine na teritoriji opštine Budva.

Konzervacija i restauracija

U aprilu 2018. godine urađena je konzervacija kapitalnog djela *Akt Marka Krstovog Gregovića, godina izrade nepoznata*. Vizuelnim pregledom ustanovljeno je da je oslabljena moć veziva u preparaturi i uljanoj boji prouzrokovala mjestimično ljušpanje i krakeliranje slikanog sloja i završnog sloja; na pojedinim mjestima, manje površine, nedostaje osnovni sloj slike (vjerovatno je pretrpela i promene u smislu mikroklimatskih uslova što je podspješilo degradaciju). Poleđina slike, pamučnog platna, pretrpjela je promjene što se odrazilo na hrapavost i nečistoću površine. Blind ram je napravljen od drveta (jelovina) i oštećen na manjim mjestima djelovanjem ksilofagnih insekata. Ukrasni ram je znatno i u velikim površinama oštećen od djelovanja ksilofagnih insekata, a i nestabilan na spojevima.

Slika je u martu predata na konzervaciju Živku Radoviću, slikaru restauratoru i u aprilu mjesecu, nakon konzervatorskog tretmana, vraćena je u Spomen dom „Crvena komuna“. Konzervatorski tretman obuhvatao je: obradu poleđine slike i uklanjanje površinskih nečistoća; slika je preko hartije preeglana konzervatorskom peglicom; tretirana je sa poleđine u cilju revitalizacije platna i vraćanje potrebne vlažnosti; uklanjanje hartije; čišćenje slikanog sloja adekvatnim hemijskim sredstvima; čišćenje nečistoća i starog laka; krediranje na mjestima gdje je nedostajao slikani sloj; vraćanje na novi blind ram, retuš i završno lakiranje; konzervacija blind i ukrasnog rama; učvršćivanje i rekonstrukcija nedostajućih djelova.

Nastavljen je projekat „Konzervacija ranohriščanskog mozaika (podni mozaik iz ranohriščanske bazilike u Starom gradu, Budva)“ (započet 2015), se realizuje uz stručnu podršku Centralnog instituta za konzervaciju iz Beograda, a na kom učestvuju: Jovo Đurović, rukovodilac (od 8. novembra 2017), Dušan Maksimović, konzervator-tehničar asistent iz CIK-a), kao i saradnici Jelena Đurašković, slikarka, i Elvir Adrović, vajar. Stručni nadzor na projektu: „Dema“ d. o. o., Kotor – Živko Radović, konzervatorski savjetnik (od 8. novembra 2017).

Radovi su u završnoj ali ujedno i najzahtjevnijoj fazi retuširanja koja treba da značajno doprinese kvalitetnijem sagledavanju samih predstava na panelima koji se tretiraju a sve u cilju što boljeg povezivanja sačuvanih fragmenata u cjeline. Planirani završetak radova je jun 2019.godine.

Projekat „Konzervacija kamene plastike iz ranohrišćanske bazilike (Stari grad, Budva)“, koji sufinansira Ministarstvo kulture Crne Gore kroz Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2017. godinu nastavljen je u 2018. godini. Pristupilo se realizaciji prve faze tj. adaptaciji i sređivanju prostora koji je predviđen za formiranje ateljea za preventivnu zaštitu i konzervaciju kamene plastike. U toku je nabavka neophodne tehničke opreme kao i potrošnog materijala za atelje. Atelje je opremljen neophodnim tehničkim pomagalima i stvoreni su uslovi za konzervatorski tretman kamene plastike. Finalna realizacija projekta očekuje se u 2019. godini.

IZRADA MUZEJSKIH KOPIJA

S obzirom na propisanu obavezu posjedovanja muzejskih kopija i vođenja registra o istima, **nastavljena je praksa propisne izrade muzejskih kopija određenih muzejskih predmeta** iz Muzeja grada Budve započeta u 2017. godini. Na ovom projektu, angažovan je prof. Zvonko Petković iz Beograda, konzervator-restaurator, međunarodno priznati ekspert sa višegodišnjim iskustvom u domenu predmetne problematike. U 2018. godini urađene su sljedeće muzejske kopije:

HELENISTIČKI PERIOD:

1. Ilirsko-grčki šljem, bronza, 2 komada.
2. Tebanski novčić, bronza, 2 komada.
3. Veća figura – terakota / kalup (predstava nagog ženskog tijela, sa draperijom), 1 komad.
4. Srebrni broš sa pozlatom sa predstavom orla koji u kandžama drži dječaka, 2 komada.
5. Srebrna minduša sa pozlatom sa predstavom orla koji u kandžama drži dječaka, 2 komada.
6. Lančić, kombinacija zlatne žice i tonirane epoksi smole naizmjenično, sa negroidnim glavama na završecima, 2 komada.
7. Dio narukvice ili diademе bez dragog kamenog u obliku elipse (srebro sa pozlatom), 2 komada.

RIMSKI PERIOD:

8. Figurica Viktorije koja u ruci drži lovov vijenac, bronza, 2 komada.
9. Fibula manja, bronza, 2 komada.

OBIJEŽAVANJE ZNAČAJNIH JUBILEJA

Tokom 2018. godine Ustanova je obilježila više značajnih jubileja.

Obilježavanje 140 godina od smrti Stefana Mitrova Ljubiše

Tradicionalna manifestacija „Ljubišini dani“, održala se 27. i 28. februara 2018., u organizaciji JU Muzeji i galerije Budve, a uz podršku Opštine Budva, lokalne turističke organizacije, javnih preduzeća i drugih privrednih subjekata iz Budve.

Sačuvati od zaborava lik i djelo Stefana Mitrova Ljubiše (1822–1878) – najznamenitijeg Budvanina i Paštrovića, političkog, društvenog i kulturnog poslenika – zadatak je kojem je, kroz različite programe i aktivnosti, JU Muzeji i galerije Budve godinama posebno posvećena.

Program ovogodišnjih „Ljubišinih dana“, koji su se održali u 140. godišnjici od smrti Stefana Mitrova Ljubiše, kao i u Evropskoj godini kulturne baštine (2018) – bio je sadržajan, raznovrsan i bogat, i obuhvao je tri glavna segmenta: dvodnevni međunarodni naučni simpozijum, predstavljanje knjige i otvaranje dokumentarne izložbe.

Svečano otvaranje

Svečano otvaranje manifestacije i naučnog simpozijuma „Stefan Mitrov Ljubiša: intertekstualna interpretacija“, održano je za utorak, 27. februar, u 10 časova u Modernoj galeriji (Stari grad, Budva). Ovom prilikom, obratili su se: dr Amfilohije Radović, mitropolit crnogorsko-primorski, Sandra Đurbuzović, državna sekretarka Ministarstva kulture Crne Gore, Veselin Marković, potpredsjednik Opštine Budva, kao i mr Lucija Đurašković, direktorka JU Muzeji i galerije Budve, a u muzičkom dijelu programa nastupilo je Srpsko pjevačko društvo „Jedinstvo“ iz Kotora (osnovano 1839), čiji je Stefan Mitrov Ljubiša bio počasni član.

Naučni simpozijum

Svjesni da i pored napora koje, u skladu sa svojom djelatnošću, Ustanova svakodnevno čini da se valorizuju i afirmišu Ljubišino stvaralaštvo i djelovanje, s obzirom na njihov značaj, bez naučnog, multidisciplinarnog pristupa sveukupnoj Ljubišinoj ostavštini ne možemo uspješno obaviti zadatku. Zbog toga smo prije dvadeset godina otpočeli organizaciju naučnih simpozijuma njemu posvećenih. Tako je 1998. godine, u saradnji sa ondašnjom JU Spomen dom „Reževići“, u Budvi i Reževićima organizovan dvodnevni simpozijum, sa temom „Književno djelo Stefana Mitrova Ljubiše – novo čitanje“, a nakon četiri godine (2002) upriličen je simpozijum „Stefan Mitrov Ljubiša u kontekstu mediteranske kulture“.

U 2018 godini treći po redu, međunarodni i multidisciplinarni naučni simpozijum „Stefan Mitrov Ljubiša: intertekstualna interpretacija“, dao je značajan doprinos tumačenju i razumijevanju Ljubišine svestranosti i kompleksnosti u okvirima savremene naučne misli, a sa obzirom na prisjele radeve i reprezentativnu listu učesnika iz Srbije, Bosne i Hercegovine i Crne Gore: akad. Zlata Bojović, akad. Nened Vuković, prof. mr Vida Ognjenović, prof. dr. Duško Pevulja, prof. dr Marko Nedić, prof. dr Radmilo Marojević, prof. dr Marija Letić, prof. dr Gojko Čelebić, prof. dr Valentina Pitulić, prof. dr Siniša Jelušić, prof. dr Miodrag Jovanović, doc. dr Vladan Bartula, dr Milijana Simonović, dr Zoran Živković, mr Božena Jelušić, mr Milun Lutovac i mr Perivoje Popović. U planu je da se sljedeće godine objavi prateći zbornik radova sa saopštenim na ovom skupu, kao i naknadno dostavljenim tekstovima na ovu temu.

Rad simpozijuma odvijao se 27. i 28. februara, kroz četiri tematske sesije. Prve dvije sesije održale su se u Modernoj galeriji u Budvi (27. februar), treća u Spomen domu „Reževići“ u Reževićima, a četvrta u Spomen domu „Crvena komuna“ u Petrovcu, obije zadnje tokom 28. februara. U Reževićima su učesnici imali priliku da pogledaju stalnu postavku u ovom Spomen domu „Zavjetni darovi Paštrovića“, kao i manastirski kompleks.

Predstavljanje knjige

U utorak, 27. februara, s početkom u 19 čas, u budvanskoj Modernoj galeriji, predstavljeno je novo izdanje Ljubišine pripovijesti „Skočidjevojka“, koje je priredila dr Mila Medigović Stefanović, a 2017. objavila beogradska „Prosveta“.

Ova knjiga, osim istoimene pripovijesti, sadrži i još nekoliko Ljubišinih pripovijesti i drugih tekstova, kao i duži kritički komentar priređivačice o književnoj baštini Stefana Mitrova Ljubiše. Knjiga je ispisana ciriličnim pismom na 160 strana na suženom A5 formatu.

Prilikom predstavljanja knjige u Budvi, govorile su **prof. mr Vida Ognjenović** i **mr Božena Jelušić**, dok će odlomke čitati dramska umjetnica **Radmila Knežević**, a moderatorka je bila **Stanka Rađenović Stanojević**, književnica.

Otvaranje dokumentarne izložbe

Manifestacija „Ljubišini dani“ zaokružena je **otvaranjem dokumentarne izložbe starih fotografija „Svadbeni spomenar Paštrovića“**, koju je **osmisnila i koncipirala dr Mila Medigović Stefanović**, kulturna istoriografskinja paštrovskog porijekla iz Beograda, u produkciji Udruženja Paštrovića i prijatelja Paštrovića u Beogradu „Drobni pjesak“, a uz podršku JU Muzeji i galerije Budve.

Izložbu je u srijedu, 28. februara, u galeriji „Marko Krstov Gregović“ u petrovačkom Spomen domu „Crvena komuna“ otvorila Jelena Đurović, dugogodišnja direktorka Nacionalne biblioteke Crne Gore „Đurđe Crnojević“ na Cetinju. U muzičkom dijelu programa učešće je uzela imati **Ženska vokalna grupa „Harmonija“** iz Budve, koja je otpjevala obrade tri tradicionalne paštrovske svadbene pjesme.

Podsjećamo da ova izložba na 25 uveličanih izložbenih panoa (70 x 50 cm) prikazuje preko 40-ak starih fotografija svadbi Paštrovića i Paštrovki od kraja 1895. do 1968. godine, u Americi, Makedoniji, Srbiji, Crnoj Gori i zavičaju, koje su autorki ustupljene iz brojnih privatnih kolekcija i institucija kulture. Izložbu prati reprezentativan i bogato ilustrovan katalog velikog formata, sa reprodukcijama prikazanih fotografija i tekstovima autorke i Jelene Đurović, koji je uredio Dušan Medin.

Ostali program

JU Muzeji i galerije Budve, povodom ovogodišnjih „Ljubišinih dana“, realizovala je i niz drugih aktivnosti, između ostalog, prigodno polaganje cvijeća na grob Stefana Mitrova Ljubiše u Starom gradu, pred crkvom Svetе Trojice, kao i polaganje cvijeća na spomenik Stefanu Mitrovu Ljubiši u gradskom parku u Budvi (rad Lojzija Dolinara), kao i čišćenje i konzervatorski tretman spomenika u manjem obimu.

U organizaciji Udruženja Paštrovića i prijatelja Paštrovića u Beogradu „Drobni pjesak“ i uz podršku JU Muzeji i galerije Budve, u četvrtak, 22. marta 2018. na Kolarčevom Narodnom univerzitetu (Zadužbina Ilike M. Kolarca) **u Beogradu je realizovan program posvećen Stefanu Mitrovom Ljubiši**. Tom prilikom predstavljana su dva novija izdanja: 1) Ljubišina „Skočidjevojka“ koju je priredila dr Mila Medigović Stefanović (Prosveta, Beograd, 2017), i 2) Njegošev „Gorski vijenac“, koji je Ljubiša priredio, preslovio s cirilice na latinicu i za koji je napisao predgovor, a 1868. u Zadru objavila Matica Dalmatinska, a čije su fototipsko izdanje prošle godine izdale JU Muzeji i galerije Budve i JU Nacionalna biblioteka Crne Gore „Đurđe Crnojević“ sa Cetinja (urednici izdanja mr Lucija Đurašković i Bogić Rakočević), povodom obilježavanja jubileja 170 godina „Gorskog vijenca“. Ispred Ustanove skupu se obratila Milica Stanić Radonjić, poslovna sekretarka koja je predstavila program manifestacije održan u Budvi i najavila dalje programske aktivnosti koja će biti sprovedene u cilju očuvanja lika i djela Stefana Mitrova Ljubiše.

80 godina od otkrića antičkih nekropola i 15 godina od osnivanja Muzeja grada Budve

28. novembra, u 11 časova u Modernoj galeriji(JU Muzeji i galerije Budve) u Starom gradu, otvoren je **Međunarodni multidisciplinarni naučni simpozijum „Antička Budva”** i prateća dokumentarna izložba **“Prvo otkriće antičkih nekropola u Budvi”**, koji je JU Muzeji i galerije organizovala povodom dva značajna jubileja – 80 godina od otkrića antičkih nekropola i 15 godina od osnivanja Muzeja grada Budve. Projekat su podržali Ministarstvo kulture Crne Gore i Opština Budva, dok je subjekt saradnje na projektu Turistička organizacija opštine Budva. Simpozijum i izložbu je otvorio gospodin **Aleksandar Bogdanović, ministar kulture Crne Gore**, a na otvaranju se obratitio i **akademik Aleksandar Čilikov** ispred Crnogorske akademije nauka i umjetnosti, gospodin **Dragan Krapović**, predsjednik Opštine Budva i **mr Lucija Đurašković**, direktorica JU Muzeji i galerije Budve, dok su u muzičkom djelu programa učestvovao kvintet flauta iz Budve, pod vodstvom prof. Ane Brajak.

Međunarodni multidisciplinarni naučni simpozijum po pozivu „Antička Budva“ prvi je dograđaj ove vrste koji JU Muzeji i galerije Budve priređuju u Evropskoj godini kulturne baštine (European Year of Cultural Heritage). Povod za njegovo održavanje, prije svega, je bio obilježavanje dva izuzetno važna jubileja – 80 godina od otkrića antičkih nekropola u Budvi (1938–2018) i petnaest godina postojanja i rada Muzeja grada Budve (2003–2018).

Ministarstvo kulture Crne Gore je u okviru Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2018. godinu finansijski je podržalo realizaciju simpozijuma, a ujedno i priređivanje prateće dokumentarne izložbe – „Prvo otkriće antičkih nekropola u Budvi“, čiji su autori Jovo Đurović I Dušan Medin, te objavljanje prigodne publikacije Radovi o antičkoj Budvi (1938–1940), fototipskog izdanja pet najstarijih naučno-stručnih tekstova o budvanskoj antičkoj baštini.

Tokom trajanja simpozijuma „Antička Budva“ referentni predavači iz Australije, Italije, Austrije, Republike Slovenije, Republike Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Republike Srbije i naše zemlje, ponudili su odgovore na brojna i raznorodna pitanja iz antičke prošlosti našeg grada i istočnojadranske obale. Postavljena su i nova istraživačka pitanja kako bi se stvorio prostor za buduća naučna, stručna i kreativna bavljenja ne samo antičkom baštinom Budve nego i njenom recepcijom u savremenom kontekstu.

JU Muzeji i galerije Budve

**ANTIČKA BUDVA
MEDUNARODNI MULTIDISCIPLINARNI
NAUCNI SIMPOZIJUM PO POZIVU**

PROGRAM

I DAN – SRJEDA, 28. NOVEMBAR 2018.

10.00 SVIĆANJE UČENIKA

11.00 SVIĆANJE OTVARANJE ZALOŽBE I SIMPOZIJUMA
Mr Luka Đurđević, direktor JU Muzeji i galerije Budve

Dragan Krupović, predsjednik Opštine Budva

Prof. dr Aleksandar Čiljan, akademik Crnogorskog akademije nauka i umjetnosti
Aleksandar Beglakov, ministar kulture Crne Gore

muzički program: kvintet fluta iz Budve, pod vodstvom prof. Ane Bratak

11.45 KOKTEL DOBRODOŠLICE

12.30 I SESIJA SIMPOZIJUMA

predsjedava prof. dr Adina Kaljanac

Prof. dr Adina Kaljanac – Legendarno osnivačje Butine (Budve)
i njeno utjecaj na pojavu ilirskog etnonima u mediteranskom prostoru

Prof. dr Lucija Šefelj – Budva i helenizam na Jadrani

Dr Miljenko Dimitrijević – Materialna kultura i grupni identitet stanovnika helenističke Budre
Stefan Novaković – O feničkischem graditelju helenističke Budre

i drugih gvozdeneobalnih naselja na Crnogorskem primorju

Diskutuju

13.30 PAUZA

14.00 II SESIJA SIMPOZIJUMA

predsjedava Dobrila Vlašović

Katarina Jović, MA – Antičko nasleđe Budve kao kulturna baština: o povećanju i zaboravljanju antičke budvačke prošlosti

Mr Goran Karović – Nastičko nasleđe antičke Budve – od arheološkog malatitla do njegove prezentacije

Mr Maja Frančević, Davor Matasović i Dušan Davidović Gejzarević – Muzika u muzičkim postavci

– metodologija konzervacije mosata na pokretnim nosaču na primjeru konzervacija antičkog mosata iz Budve

Dobrila Vlašović – Pristup i razlit i očuvanje kulturno-intelektualnih vrijednosti antičke baštine optine Budve

Diskutuju

15.00 SVIĆANJE RUČAK

16.00 III SESIJA SIMPOZIJUMA

predsjedava doc. dr Zorica Kuzmanović

Dr Miranđela Luketić – Šestana i zapisi o staričkim nekropolama u Budvi

Dražen Medin, MA – Interpretacija antičkih nekropola Budve (1938–1940)

Doc. dr Zorica Kuzmanović – Drustveni aspekti posmrtnih rituala na antičkim nekropolama u Budvi

Mr Lucija Đurišić – Naučni sačuvavanje pokojnika u antičkom

i kavaničkom/ranoheretičkom dobu na primjeru budvanskih nekropola

Diskutuju

II DAN – ĆETVRTAK, 29. NOVEMBAR 2018.

9.30 IV SESIJA SIMPOZIJUMA

predsjedava Asja Zec

Dejan Gavrilović – Materijalni ostaci antičkih kultova na području Budve

Vira Kratić – Alegorijske rečenice predstave ljetnici na keramici iz Budve iz Grčko-helenističke zbirke Narodnog muzeja u Beogradu

Dr Marina Ugarčić i dr Alja Vučaković – Tragovi losionice: kulturološke interakcije „helenističke“ Budve

Asja Zec – Pregled „sveci“ helenističke keramike iz Muzeja grada Budve

Diskutuju

11.00 PAUZA

11.30 V SESIJA SIMPOZIJUMA

predsjedava prof. dr Ivana Lazar

Prof. dr Ivana Lazar – Pogled kroz staklo – stakleni materijal iz rimskih nekropola u Budvi

– sociološkom i ekonomskom kontekstu Carstva

Mr Nino Gontarski i Asja Beret Stipečić – Antički stakleni predmeti iz Budve u Arheološkom muzeju u Zagrebu

Doc. dr Martina Blačić Kavtar – Budvanski ratnički prestol – objekt državnih poverenica stare ere

Prof. dr Miroslav B. Vučević – O natpisima sa dleških stećnika iz Budve

Diskutuju

**13.00 OBILAZAK OSTATARA ANTIČKIH NEKROPOLA
I MUZEJA GRADA BUDVE**

14.30 PAUZA ZA RUČAK

17.00 VI SESIJA SIMPOZIJUMA

predsjedava mr Brano Bijadžić

Mr Brano Bijadžić – Pitanje pravnog statusa Rimsa, Kotora, Budve i Ulcinja u vrijeme Rimskog carstva

Mr Vilko Kovačević – Arheološka istraživanja antičkog Rima sa osvrtom na njegovu urbana geniju

Mr Mladen Zagarić – Kasnometika vila u Miruši u Petrovcu i njen odnos

sa latifundijima na prostoru istočnojadranske obale

Jakov Vrana – Osnivanje i razvoj Udruge Hrvatski povijesni gradovi

Diskutuju

18.30 ZAKLJUČNA DISKUSIJA I ZATVARANJE SIMPOZIJUMA

19.00 SVIĆANA VEĆERA

PROGRAMSKA DJELATNOST USTANOVE

Ustanova je, pored stalnih postavki u Muzeju grada Budve, Modernoj galeriji „Jovo Ivanović“, Spomen domu „Stefan Mitrov Ljubiša“, Spomen domu „Reževići“ i Spomen domu „Crvena komuna“ realizovala bogat izložbeni, muzički, književni i dramski program, samostalno ali u saradnji sa pojedincima, organizacijama, institucijama i NVO sektorom. Tradicionalno se priključila obilježavanju Noći muzeja 19.maja sa programom u svim organizacionim jedinicama.

U 2018. godini Ustanova je aktivno učestvovala u programu obilježavanja Dana evropske kulturne baštine.

DANI EVROPSKE BAŠTINE
UMJETNOST DIJELJENJA
21–30. septembar 2018. godine

Petak, 21. septembar, 20 časova
Svečano otvaranje „Dana evropske baštine“ u Budvi
Otvaranje dokumentarno-umjetničke izložbe o starih primorskim gradovima
„Zapisi i crteži u prolazu“
prof. Aleksandra Radojevića, dipl. ing. arh. iz Beograda
Spomen dom „Stefan Mitrov Ljubiša“, Stari grad Budva

Subota, 22. septembar, 20 časova
Prateći program izložbe „Zapisi i crteži u prolazu“
Razgovor sa prof. Aleksandrom Radojevićem
moderator: Dušan Medin
Trg ispred Spomen doma „Stefan Mitrov Ljubiša“, Stari grad Budva

Ponedjeljak, 24. septembar, 20 časova
Otvaranje dokumentarne izložbe arheoloških fotografija
„Refleksije praistorije u bronzi“
i predavanje „Situjska umjetnost“ Boruta Križa, dipl. arheologa
(Dolenjski muzej, Novo Mesto, Slovenija)
Spomen dom „Crvena komuna“, Petrovac

Četvrtak, 27. septembar, 20 časova
Promocija zbornika radova
„Crvena Stijena in Cultural and Ecological Context“
urednik prof. dr Robert Bob Vejljan (SAD)
(Crnogorska akademija nauka i umjetnosti / Narodni muzej Crne Gore, 2017)
Učesnici: akad. Pavle Pejović, mr. Mitra Cerović, Nikola Borovinić i Goran Pajović
moderatori: Itana Lalović i Dušan Medin
Muzej grada Budve, Stari grad Budva

Subota, 29. septembar, 20 časova
Otvaranje samostalne izložbe slika
„Evolution“
akad. slikara Đorda Rašovića iz Podgorice
Galerija „Marko Krstov Gregović“, Spomen dom „Crvena komuna“, Petrovac

Svi programi počinju u 20 časova i ulaz je slobodan

European Heritage Days
Journées européennes du patrimoine

CIRNA GORA
MINISTARSTVO KULTURE

Funded by the European Union and the Council of Europe

COUNCIL OF EUROPE
Implemented by the Council of Europe

NAŠA BAŠTINA:
GDJE PROŠLOST
SUSREĆE BUDUĆNOST
2018.
EUROPEAN HERITAGE DAYS
Montenegro

Stalne postavke

Tokom cijele godine, u Muzeju grada Budve, Spomen domu „Reževići“ i Spomen domu „Crvena komuna“ (a djelimično i u Spomen domu „Stefan Mitrov Ljubiša“), **bile su u toku stalne postavke koje prikazuju reprezentativniji izbor muzejskih predmeta** (arheološki, etnografski, istorijski i umjetnički) iz bogate kulturne zaostavštine ovog kraja, kao i kulturno-umjetničkog stvaralaštva (likovnog) Budve, Crne Gore i regiona.

Muzej grada Budve:

- arheološka postavka muzejskih predmeta iz antičkog (helenistički i rimski) i srednjovjekovnog perioda Budve;
- etnografska postavka muzejskih predmeta iz novovjekovnog perioda Budve i okolnih ruralnih prostora;
- istorijska postavka muzejskih predmeta iz 19. i 20. vijeka iz Budve i Crne Gore;
- u lapidarijumu Muzeja izloženi su segmenti konzerviranog podnog mozaika iz antičke vile urbane u Budvi (1. v. n. e.),

Spomen dom „Stefan Mitrov Ljubiša“

- postavka o životu i djelu književnika, političara i društvenog poslenika Stefana Mitrova Ljubiše (1822–1878) iz Budve;

Spomen dom „Reževići“

- postavka konzerviranih i restauriranih predmeta iz manastira Reževići, u okviru izložbe „Zavjetni darovi Paštrovića“ (autori postavke prof. dr Aleksandar Čilikov, koji je izvršio odabir i obradu eksponata, i mr Lazar Pejović, koji je uradio postavku i fotografije; konzervacija i restauracija: Živko Radović, Sonja Gagović i Zorica Stijepović);
- postavka muzejskih predmeta o tradicionalnom životu Paštrovića do polovine 20. vijeka u Etno sobi Spomen doma gdje se nalaze replike tradicionalnih ženskih i muških nošnji, kao i pokloni nekoliko paštrovskih porodica u vidu djevojačke prćije;
- izloženi su arhivski (pisani i foto)materijal o nekadašnjoj osnovnoj školi koja je od 1856. do 1962. godine postojala i radila u okviru ovog objekta;

Spomen dom „Crvena komuna“

- postavka fotografija i pisanih izvora o Petrovcu na Moru – prvoj komunističkoj opštini na Jadranu (1920–1921);

Programska djelatnost u organizaciji i suorganizaciji Ustanove

Tokom 2018. Ustanova je **samostalno ili u saradnji sa drugim subjektima realizovala više desetina likovnih i dokumentarnih izložbi**.

Takođe, Ustanova je tokom 2018. realizovala i **više desetina drugih programa i projekata – književnih, muzičkih, dramskih, kao i dva međunarodna naučna skupa**.

Muzej grada Budve

Muzej grada Budve je, pored redovnih aktivnosti i stalne postavke, tokom 2018. godine realizovao određene programske djelatnosti. Takođe nastavljen je tradicionalni projekat ljetnje arheološke škole za djecu pod nazivom „**Arheolab**“. U 2019. Godini obilježena su dva velika jubileja – 15 godina od osnivanja Muzeja grada i 80 godina od prvih otkrića nekropola – rimske i helenističke. Ovi jubileji obilježeni su bogatim kulturnim programom u vodu dvodnevног međunarodnog multidisciplinarnog naučnog skupa *Antička Budva* i prateće dokumentarne izložbe o čemu više riječi u dijelu *Obilježavanje značajnih jubileja*.

Programska djelatnost:

- 20. marta, u sklopu projekta *Montenegro Ester Field Trip 2018* Muzej grada Budve bio je domaćin profesorima, doktorantima i studentima arheologije sa Univerziteta Kembridž iz Velike Britanije. U sklopu boravka u Budvi gosti su obišli uz stručnu pratnju i prevodioca sve organizacione jedinice Ustanove, arheološke lokalitete u Starom gradu i dobili infomacije o djelatostima i principima rada iste kao i razgovarali sa kustosima, vodičima, kolegama iz direkcije i marketinga o funkcionalnostima ustanova kulture u Crnoj Gori, uz paralele sa načinom rada u Velikoj Britaniji.
- Od 3. do 27. avgusta u gradskom parku, po četvrti put, **realizovan je sada već tradicional program međunarodne ljetnje arheološke škole za djecu „Arheolab“** (projekat „Street Archaeology“), koju vodi Asja Zec, dipl. arheolog iz Padove. Riječ je o jedinstvenom nekomercijalnom programu, u našem gradu već prepoznatom kao primjer pozitivne prakse, koji ima za cilj vaspitno- obrazovni karakter u smislu upoznavanja velikog broja djece (lokalne i turista), sa osnovama ove nauke, posebno njenim praktičnim dijelom. Tokom ove godine, preko 200 djece učestvovalo je u ovoj ljetnjoj školi, „Arheolab“ su posjetila i djeca iz predškolske ustanove „Ljubica Jovanović Maše. U radu škole učestvovalo je i dvoje volontera –studenata arheologije sa Filozofskog fakulteta u Beogradu.
- **29. avgusta u Muzeju grada Budve** održana je promocija publikacije „Jatagani u Crnoj Gori“ autora istoričarke i više kustorkinje Zavičajnog muzeja u Baru (JP Kulturni centar Bar) **Draginje Radonjić**, i istoričara i višeg kustosa Muzeja grada Budve (JU Muzeji i galerije Budve) **Gorana Bubanje**. Na promociji su govorili Dragan Zečević i Ivan Pejović, antikvari i kolezionari, kao i autori. Moderator programa bila je Itana Lalović, etnološkinja i antropološkinja.
- **27. septembra**, u sklopu Dana evropske baštine,a u saradnji sa Narodnim muzejom Crne Gore i Crnogorskrom akademijom nauka i umjetnosti održana je promocija zbornika „**Crvena stijena in Cultural and Ecological Context**“ urednika **prof. dr Roberta Boba Vejlona** iz Sjedinjenih Američkih država.Učestvovali su: **akademik Pavle Pejović, mr Mitra Cerović i Nikola Borovinić**.Moderatori su bili Dušan Medin, MA i Itana Lalović.

Moderna galerija

Moderna galerija je, osim izložbi slika iz svog fundusa, tokom 2018. realizovala znatan likovnih izložbi (samostalnih i kolektivnih) i jedna dokumentarna. Takođe, realizovan je niz programa druge vrste (književni, muzički, scenski, naučni...).

-16. marta- otvorena je izložba slika pod nazivom „**Sjećanje**“, jednog od najznačajnijih crnogorskih umjetnika **Branka Fila Filipovića**. Na izložbi je predstavljeno dvadesetak radova, iz fonda Umjetničkog muzeja na Cetinju, Muzeja i galerija Podgorice, Budvanske rivijere kao i iz privatnih kolekcija. Izložbu je otvorio istoričar umjetnosti Petar Ćuković. U muzičkom dijelu programa učestvovao je Sava Volikov, učenik Škole za osnovno muzičko obrazovanje Budve, izvevši numeru na klaviru „The song of the Dragonborn“. Izložbu je organizovala mr Senka Subotić, muzejski pedagog.

-26. marta – održano je predavanje „**Enformel – umetnost ili antiumetnost?**“. Govorila je prof. dr Irina Subotić, iz Beograda, jedna od najistaknutijih istoričara umjetnosti na našim prostorima, dugogodišnja kustoskinja Muzeja savremene umetnosti i Narodnog muzeja u Beogradu, kao i profesorica na više univerziteta u Beogradu i Novom Sadu.

-19. april – otvorena je izložba **slika, grafika i skulptura iz fonda Moderne galerije**. Izložba je nosila naziv „Izložba djela poklonjenih Modernoj galeriji (2015 – 2017)“. Izložbu su organizovale kustoskinje Moderne galerije Jelena Đakonović i Tanja Jovetić.

-28. april – otvorena je samostalna **izložba umjetničkih radova Cvetke Hojnik iz Slovenije**. Radovi su rađeni kombinovanom tehnikom u različitim materijalima. Izložbu je otvorila mr Selma Đečević, likovna umjetnica i teoretičarka umjetnosti. U muzičkom dijelu programa učestvovala je Sladana Babović, profesorica klavira u Škole za osnovno muzičko obrazovanje Budve. Izložbu je organizovala kustoskinja Moderne galerije Jelena Đakonović.

-15. maj – otvorena je izložba **slika, crteža i mozaika Olivere Gavrić Pavić i Ivana Pavića** iz Beograda. Održana je i **promocija knjige „Mozaici u Srbiji“**, autorke Olivere Gavrić Pavić, kao i predavanje na temu „Majstorska radionica Mila Milunovića i njen uticaj na razvoj savremenog mozaika“. Izložbu je otvorila direktorka JU Muzeji i galerije Budve, mr Lucija Đurašković. Izložbu je organizovala kustoskinja Moderne galerije Tanja Jovetić.

-29. maja – otvorena je **izložba slika skulptura i crteža Dragiše Obradovića**. Izložbu je otvorio publicista i nekadašnji direktor RTS-a, Nikol Mirkov. Muzičku numeru na gitari izveo je učenik Škole za osnovno muzičko obrazovanje, Igor Bigović. Izložbu je organizovala kustoskinja Moderne galerije, mr Jasmina Lazović.

-13. juna- otvorena je **izložba slika i crteža, pod nazivom „Život, iluzija i borba“**, Teodore Stojanović, umjetnice iz Beograda. Izložbu je otvorila mr Branka Ćvorović, glavna i odgovorna urednica Radio Budve. Izložbu je organizovala kustoskinja Moderne galerije Tanja Jovetić.

-27. juna – otvorena je **izložba slika i crteža istaknutog crnogorskog slikara Naoda Zorića**. Program je pratila i **promocija monografije „Naod“**, kao i projekcija istoimenog filma. Izložbu je otvorila istoričarka umjetnosti Petrica Duletić. Na promociji monografije govorili su direktorkica Ustanove, mr Lucija Đurašković i istoričarka umjetnosti Petrica Duletić. U muzičkom dijelu programa učestvovala je pijanistkinja Marina Dinić. Izložbu je organizovala kustoskinja Moderne galerije Jelena Đakonović.

-18. jula – otvorena je **izložba „Tragom Mediale“**, povodom 60 godina od organizovanja prve izložbe Medijale, koja je organizovana 31. jula 1958., u Omladinskoj galeriji u Beogradu. Na izložbi su

predstavljeni radovi nekoliko članova tadašnje grupe Mediala (Med i ala), kao i radovi nekoliko umjetnika koji su inspiraciju i uporište za svoja ostvarenja upravo pronašli u idejama i djelima članova Mediale.Na samom početku prisutnima se obratila direktorica Ustanove, mr Lucija Đurašković, a izložbu je otvorila istoričarka umjetnosti iz Valjeva, Nataša Kristić. Izložbu je realizovala mr Senka Subotić.

-2. avgust – otvorena je izložba **italijanske apstrakcije „Veronesi & more“**. Na izložbi su prikazani radovi tri umjetnika italijanske apstrakcije: Luiđi Veronesija, Fausta Melotija i Maura Ređanija. Ova izložba je organizovana u saradnji sa kulturnim klubom „La Stanca“, iz italijanskog grada Bolcana. Na otvaranju izložbe uvodnu riječ je dala direktorica Ustanove, mr Lucija Đurašković a izložbu je otvorila državna sekretarka Ministarstva kulture, Sandra Đurbuzović. U muzičkom dijelu programa učestvovala je pijanistkinja Marina Dinić. Izložbu je organizovala istoričarka umjetnosti Jelena Đakonović.

-13 avgust – održana je promocija monografije „**Susreti: poetička preplitanja dela Save Šumanovića i Rastka Petrovića**“, autorke **dr Milijane Simonović** iz Beograda.Ovu promociju JU Muzej I igalerije Budve organizovala je u saradnji sa Galerijom slika „Sava Šumanović“ iz Šida i JU Narodna biblioteka Budve. Na promociji su govorili Vesna Burojević, direktorica galerije slika „Sava Šumanović“ iz Šida (izdavač), dr Predrag Zenović u ime JU Narodna biblioteka Budve, kao i autorka dr Milijana Simonović, dok je moderatorka bila Stanka Rađenović Stanojević.

-19. avgust – održan je **koncert pijanistkinje Vedrane Stojić** iz Banja Luke. Ovaj concert održan je u saradnji sa Rotari klubom iz Budve.

-21. avgust – otvorena je izložba slika **ruskih umjetnica Natalije Pronine i Lidije Zerembe**. Izložbu je otvorio likovni umjetnik Mile Albijanić. U muzičkom dijelu programa učestvovala je pijanistkinja Marina Dinić. Izložbu je organizovao kustos Moderne galerije Saša Radišić.

-4. septembar – otvorena izložba **umjetničkih fotografija iz serije „San“**, **Vladimira Markovića**.Izložbu je otvorila mr Senka Subotić, muzejski pedagog. Isto veče održano je i **predavanje** o samoj izložbi na kome su govorili dr Srđa Zlopša, psihijatar i psihoanalitičar, prof. dr Siniša Jelušić, profesor književnosti, Mari Kristin Marković, psihoanalitičar, kao i autor Vladimir Marković. Izložbu je organizovala mr Senka Subotić, muzejski pedagog.

-5. septembar – otvorena je izložba grafika, pod nazivom „**Pali anđeo**“, kanadskog umjetnika **Gi Lenževana**. Ova izložba je organizovana u saradnji sa **Ambasadom Kanade u Beogradu**. Na otvaranju izložbe govorili su, direktorica Ustanove Lucija Đurašković kao i Ambasador Kanade, Četi Kabo. U muzičkom dijelu programa učestvovala je pijanistkinja Marina Dinić. Izložbu je organizovala

-17. septembar - otvorena je **izložba skulptura, pod nazivom „Istrajavanje“**, crnogorske umjetnice **Ivane Radovanović**. Izložbu je otvorila istoričarka umjetnosti Ana Ivanović. U sklopu izložbe je predstavljena **i projekcija dva filma pod nazivom „Hollow men“**, sa kojim je umjetnica bila predstavljena na Bijenalu u Veneciji. Projekcija filma je bila prikazivana u Donjoj sali Moderne galerije. Izložbu je organizovao kustos Moderne galerije Saša Radišić.

-17. oktobar – otvorena je **izložba slika i skulptura iz fonda Moderne galerije „Jovo Ivanović“**. Izložbu su organizovale kustoskinje Moderne galerije, Jelena Đakonović i Tanja Jovetić.

-16. novembar – predstavljena je **knjiga „Znakovi vremena“**, autora **Ranka Pavićevića**, poznatog crnogorskog novinara i publiciste. Na predavanju su govorili direktorica Ustanove, mr Lucija Đurašković, novinar i publicista Savo Gregović, kao i autor Ranko Pavićević, dok je moderator večeri bio dramaturg Marko Boreta.

-23. novembra – povodom proslave Dana opštine Budve, predstavljena je monografija istaknutog budvanskog slikara Jovana Jova Ivanovića, koju su uredile istoričarka umjetnosti, **Dragana Ivanović** i istoričarka umjetnosti, **mr Lucija Đurašković**. Na predstavljanju monografije govorili su direktorica Ustanove, mr Lucija Đurašković, istoričarke umjetnosti, Ljiljana Zeković, Petrica Duletić, i Dragana Ivanović, dok je moderator večeri bila Itana Lalović. **Izdavači monografije su JU Muzeji i galerije Budve i Narodna biblioteka Budve**, a projekat je podržan od strane Ministarstva kulture Crne Gore i Opštine Budva. Prije početka razgovora o monografiji publici se obratio predsjednik Opštine, Dragan Krapović, povodom preimenovanja Moderne galerije u galeriju „Jovo Ivanović“, istakavši važnost i značaj koji je Jovo Ivanović imao za grad Budvu. Nakon toga je, sa direktoricom Ustanove, otkrio ploču sa novim nazivom galerije.

-28 – 29 novembra – održan je Međunarodni multidisciplinarni naučni simpozijum „Antička Budva“ u Modernoj galeriji „Jovo Ivanović“, uz prateću dokumentarnu izložbu „Prvo otkriće antičkih nekropola u Budvi“ autora Jova Đurovića i Dušana Medina. Više u segmentu *Obilježavanje načajnih jubileja*.

-10 decembar – održano je pjesničko veče na kome je predstavljena knjiga „**Slike pjesnika**“, autora **Igora Remsa**, pjesnika i slikara iz Bara. Na predstavljanju je govorio novinar i pisac Milan Vujović, i autor, a moderatorka večeri je bila Itana Lalović.

Spomen dom „Stefan Mitrov Ljubiša“

Spomen dom „Stefan Mitrov Ljubiša“ je tokom 2018. godine, pored stalne postavke, realizovao više samostalnih, dokumentarnih i jednu kolektivnu likovnu izložbu.U ovoj poslovnoj jedinici ostvaren je, takođe, i niz izdavačkih, književnih i programa druge vrste.

Početak godine obilježila je tradicionalna manifestacija **Ljubišini dani**. Program ovogodišnjih „Ljubišinih dana“, koji se održavaju u 140. godišnjici od smrti Stefana Mitrova Ljubiše, kao i u Evropskoj godini kulturne baštine (2018) – bio je sadržajan je, raznovrsan i bogat, i obuhvatio je tri glavna segmenta: dvodnevni međunarodni naučni simpozijum, predstavljanje knjige i otvaranje dokumentarne izložbe. Manifestacija je trajala 27. i 28.februara 2018. godine. Više o manifestaciji u segmentu *Obilježavanje značajnih jubileja*.

-12 maja otvorena je samostalna izložba budvanske akademske likovne umjetnice **Dijane Lazović** koja se predstavili s petnaest crteža iz ciklusa „**Dodiri**“ rađenih kombinovanom tehnikom na papiru – tuš, akril, ugljen, pastel - koji su nastali 2017-2018. godine. Izložbu je otvorila Ana Ivanović, istoričarka umjetnosti.Izložba je trajala do 30.maja.

-1 juna otvorena je samostalna izložba akademske slikarke **Tijane Vujović** (Podgorica). Umjetnica se predstavila s dvanest slika nastalih posljednjih godina u okviru ciklusa „**Šta leži ispod / What lies beneath**“. Izložbu je otvorila Stanka Rađenović Stanojević, pjesnikinja iz Budve. Izložba je bila otvorena do 17.juna.

-19. juna na dokumentarno-umjetničkoj izložbi „**Ikone iz riznica paštrovskih manastira**“ predstavljeno je petnaest ikona iz paštrovskih manastira Gradište, Reževići i Praskvica, nastalih u periodu XVIII–XX vijek u domaćim, grčkim, venecijanskim i ruskim radionicama, a čiji su autori čuveni ikonopisci pripadnici bokokotorske slikarske škole Dimitrijević-Rafailović, potom Nikola Aspioti sa Krfa, Aleksije Lazović i Marko Krstov Gregović.Autori izložbe su: **mr Lucija Đuašković i Dušan Medin, MA**.Izložbu je otvorila konzervatorka savjetnica Jasmina Grgurević. Izložba je realizovana u okviru **Evropske godine kulturne baštine I** trajala je do 9.jula.

-11. jula otvorena je samostalna izložba čuvenog crnogorskog akademskog slikara i likovnog pedagoga iz Podgorice **Ratka Odalovića** na kojoj je predstavljeno petnaest crteža, koji su nastajali u periodu 2014-2016, u okviru ciklusa „**Konstrukti i konzumenti**“. Izložbu je otvorio istoričar umjetnosti Aleksandar Čilikov i trajala je do 6.avgusta.

-22.jula, na trgu Spomen doma, održana je promocija knjige „**Zlatna crkva**“ autorke **Svetoslave Ostanjine**. Na promociji su, pored autorke, učestvovala i urednica izdanja Stanka Janković Pivljanin dok je moderatorka večeri bila Itana Lalović.

-8. avgusta organizovano je tradicionalno predstavljanje dešavanja na savremenoj crnogorskoj likovnoj sceni kroz kolektivnu izložbu „**Mali format – slike, crteži, objekti**“ okupilo je sljedeće umjetnike: Ratka Odalovića, Nadu Kažić, Vasa Nikčevića, Sanju Raonić, Ivanku Vanu Prelević, Biljanu Keković, Maricu Kuznjecov Boljević, Dijanu Lazović, Rajku Sušića, Sretena Nikčevića, Tijanu Dujović Liščević, Svetlanu Dragojević, Miroslava Mira Šukovića, Adina Rastodera, Đordija Bata Boljevića, Krsta Andrijaševića, Iliju Burića, Jovanu Vujošević, Vlatku Vujošević i Sinišu Radulovića. Svi umjetnici izložili su po jedan rad. Izložba je otvorena uz mini koncert budvanskog ženskog benda „Stranger trio“. Izložba je bila otvorena za posjetioce do 20.septembra.

-21. septembar – **Prof. Aleksandar Radojević**, dipl. ing. arh. iz Beograda, budvanskoj publici predstavio se dokumentarno-umjetničkom izložbom „**Zapis i crtež u prolazu**“. Reprodukovani crteži arhitektonskog nasljeđa starih gradova Crnogorskog primorja nastali su u periodu 2001–2016, a među njima bilo je izloženo i nekoliko crteža nastalih sredinom prošlog vijeka, kao i lični predmeti autora i jedan broj periodičnih publikacija za koje je pisao. Izložba je realizovana u sklopu manifestacije „**Dani evropske baštine 2018**“, i njome je otvorena manifestacija na nivou države. Izložbu je otvorio arhitekta Andrija Markuš i trajala je do 20.novembra. 22.septembra, kao prateći dio izložbe, organizovan je razgovor sa prof. Radojevićem. Moderator večeri bio je Dušan Medin.

-24. novembar – **Dokumentarnom izložbom Ljubiša u „Primorskim novinama“**, koja je bila dio programa obilježavanja **Dana Opštine Budva**, predstavljeno je pedesetak priloga iz budvanskog lokalnog lista „Primorske novine“ (1972-2003), članaka, stručnih priloga, vijesti, u vezi sa Stefanom Mitrovim Ljubišom, koji su raspoređeni po hronološkom principu radi lakšeg praćenja. Objavljeni prilozi mogu se podijeliti u nekoliko grupa: odlomci iz pojedinih piščevih djela, članci o načinima na koje je lokalna i šira zajednica obilježavala važne datume iz Ljubišinog života i jubileje, tekstove koji su tretirali potrebu institucionalne zaštite njegovog lika i djela i pratili taj proces, te tumačenja Ljubišine književnosti i jezika koje su priredili stručnjaci, književni kritičari, istoričari književnosti i lingvisti, kao i biografski prilozi. Izložbu je otvorio Đorđe V. Gregović, pisac iz Budve. Izložba je trajala do kraja 2018. godine.

Bibliotečki fond uvećan je za sljedeće naslove, dobijene putem poklona:

1. Stefan Mitrov Ljubiša, Skočidjevojka, priredila Mila Medigović Stefanović, Prosveta, 2017. (2 primjerka);
2. *Književnost i pismenost od Crnojevića do Petrovića I i II*, priredio Gojko Čelebić, Ministarstvo kulture Crne Gore i Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore, 2016;
3. Gojko Čelebić, *Krib crni i bijeli*, Boka F, 2017. (2 primjerka);
4. Gojko Čelebić, *Trči u selo i probudi telegrafistu*, Prometej, Novi Sad, 2016;
5. Dragutin Deklić - Skit, *Elegije*, Rijeka, 1990;
6. Dragutin Deklić – Skit, *Sjećanje na jednu majku*, Trst, 1993;

- Beogradu „Drobni pjesak“ i Društvo za kulturni razvoj „Bauo“ – Petrovac na Moru, 2016;
9. Zbornik rada o paštrovskoj i budvanskoj muzičkoj tradiciji i srodnim temama *Začub vilu u dubravu de pjesan poje*, dopunjeno i korigovano izdanje, Sekretarijat za društvene djelatnosti Opštine Budva, Udruženje Paštrovića i prijatelja Paštrovića u Beogradu „Drobni pjesak“ i Društvo za kulturni razvoj „Bauo“ – Petrovac na Moru, 2017;
 10. *Srpski pregled, filologija – filosofija – nauka – umjetnost*, Centar za srpske studije, Banja Luka, 2017;
 11. Zbornik rada o Kastelu i Lazaretu u Petrovcu *Zidine nad nemirnim morem*, priredili Dušan Medin i Goran Pajović, JU Muzeji i galerije Budve, 2016;
 12. Aleksandar Čilikov, *Ikone u Crnoj Gori*, Narodni muzej Crne Gore i CID;
 13. Tatjana Pejović i Aleksandar Čilikov, *Manastiri u Crnoj Gori*, Oktoih 2011.
 14. Zlata Bojović, *Jedno etnološko viđenje Budre i okoline s početka XIX veka u memoarskoj i dnerničkoj prozi Antuna Kojovića*, separat, Zbornik Etnografskog muzeja (ispisano običnom olovkom na korici separata);
 15. Branka Bogavac, *Crna Gora u Parizu*, Pobjeda, 2007;
 16. Olivera Gavrić Pavić, *Mozaič u Srbiji 1959 – 2015*, ULUPDS, 2015;
 17. *Monografija Naod Zorić*, Štampar Makarije, Beograd i Obodsko slovo, Podgorica, 2017;
 18. Miomir Dašić, *Prilozi istoriji antifašističke borbe u Crnoj Gori 1941-1945. godine*, CANU, posebna izdanja, Odjeljenje humanističkih nauka, knjiga 16, 2018;
 19. Jevrem Brković, *Lirika Duklje, izbor iz poezije*, CANU, posebna izdanja, Odjeljenje umjetnosti, knjiga br. 38, 2018;
 20. Radomir V. Ivanović, *Kazalice Stefana Mitrova Ljubiše*, CANU, posebna izdanja, Odjeljenje humanističkih nauka, knjiga 19, 2018.
 21. *Monografija Jovo Ivanović*, JU Muzeji i galerije Budve i JU Narodna biblioteka Budve, 2018.

Dokumentarna građa:

58. Gospođa Zlata Bojović poklonila je Spomen domu kopije sljedećih jedinica dokumentarne građe iz Arhiva Srpske akademije:
 1. Proglas o akciji za prikupljanje sredstava za prenos kostiju Stefana Mitrova Ljubiše iz Beča u Budvu, 8. jun 1883. godine, Arhiv SANU br. 3398/1;
 2. Spisak dobrovoljnih priložnika u korist prenosa kostiju Stefana Ljubiše, obrazac, Arhiv SANU br. 3398/2;
 3. Dopis Odbora za prenos kostiju Stefana Ljubiše Upraviteljstvu Srpskog učenog društva u Beogradu, 16. jun 1883, Arhiv SANU br. 3398.
59. Dušan Medin je dostavio fotografisani primjerak Dučićevog komentara Njegoševog „Gorskog vijenca“ koji je priredio Stefan M. Ljubiša.

Spomen dom, Reževići“

Pored stalnih postavki, u ovom Spomen domu, organizovani su sljedeći programi:

- **28. februara** treća sesija naučnog skupa u okviru **trećeg međunarodnog naučnog simpozijuma „Stefan Mitrov Ljubiša: intertekstualna interpretacija“** održala se u biblioteci Spomen doma. Učesnici su bili:

Predsjedavajući prof. dr Radmilo Marojević, prof.mr Vida Ognjenović, prof.dr Valentina Pitulić, doc. dr Vladan Bartula, prof. dr. Siniša Jelušić. Moderatorka je bila Milica Stanić Radonjić, MA. Po završetku sesije učesnici su obišli Manastir Reževići. Više o naučnom skupu u djelu Obilježavanje značajnih jubileja.

- **2.aprila** u dvorištu Spomen doma organizovano je snimanje popularne emisije pod nazivom **Gastronomad** iz oblasti gastronomije novinara Nenada Gladića, u realizaciji Radio Televizije Srbije. Snimano je više emisija o trdisionalnim specijalitetima Paštrovića, a dvorištu Spomen doma pripremane su paštrovske ruštule. Takođe je u okviru emisije snimljen i dio predstave

„Paštrovska svadba“ u izvodjenju djece iz Osnovne škole „Mirko Srzentić“ iz Petrovca.

- **19. septembra** u dvorištu Spomen doma promovisana je knjiga pisca iz Bara Sava Markoča pod nazivom “Kula od sjećanja I druge priče”. O knjizi su govorili: mr Branka Čvorović, novinarka i glavna i odgovorna urednica Radio Budve; Milica Vučinić-spisateljica i koreografinja kao i sam autor. Moderatorka večeri bila Milica Stanić Radonjić, MA.

Spomen dom „Crvena komuna“

U Spomen domu „Crvena komuna“ tokom 2018. godine, pored stalne postavke i izložbi slika iz svog fundusa, u galeriji „Marko Krstov Gregović“, organizovan je veliki broj likovnih izložbi (samostalnih i kolektivnih), dokumentarnih, kao i brojni programi druge vrste (književne, muzičke, dramske, scenske, filmske, naučne...). Program od velike važnosti je ponovno pokretanje Međunarodnog bijenala akta „Marko Krstov Gregović“, nakon 10 godina pauze. Tradicionalno dobra saradnja nastavljena je sa petrovačkom Osnovnom školom „Mirko Srzentić“, Školom za osnovno muzičko obrazovanje”, nevladinim sektorom i mnogim drugim organizacijama i pojedincima.

IV MEĐUNARODNO BIJENALE AKTA „MARKO KRSTOV GREGOVIĆ“

Nakon pauze od 10 godina u Petrovcu je, u organizaciji JU Muzeji i galerije Budve, održano četvrto po redu Međunarodno bijenale akta, čiji je idejni tvorac mr Dragan Mijač Brile, akademski vajar. Nakon upućenog javnog poziva umjetnicima više od 600 umjetnika iz preko 20 zemalja svijeta prijavilo se za učešće. Nakon selekcije, primljeno je 130 umjetnika koji su se našli u konkurenciji za nagrade, uz mogućnost da predstave svoje radove na izložbi.

2. septembra 2018. godine,galeriji „Marko Krstov Gregović“ Spomen doma „Crvena komuna“ u Petrovcu (JU Muzeji i galerije Budve) upriličena je svečana ceremonija dodjele nagrada i otvaranje izložbe radova sa IV Međunarodnog bijenala akta „Marko Krstov Gregović“

Žiri ovogodišnjeg bijenala činili su: **dr Pietro Marangoni**, sociolog, novinar i galerista

akademski slikar (Srbija), **mr Dragan Mijač Brile**, akademski vajar (Crna Gora) i **mr Lucija Đurašković**, istoričarka umjetnosti (Crna Gora), predsjednica žirija.

Stručni žiri je među selektovanim radovima izabrao djela umjetnika koji su dobili nagradu za skulpturu, sliku, crtež, fotografiju ili grafiku. Takođe, dodijeljene su pohvale i nagrade u vidu samostalnih izložbi u galeriji „Marko Krstov Gregović“.

Nagradu za skulpturu dobio je **Petar Hranueli** iz Hrvatske za djelo „Boterova plesačica“, dok su **pohvalu za skulpturu** dobili umjetnici: **Marina Stoponja** (Hrvatska), **Blanka Šperkova** (Češka), **Željko Reljić** (Crna Gora) i **Mari Terauchi** (Njemačka).

Nagradu za slikudobila je **Marija Knežević** iz Srbije za djelo „Astralna projekcija III“, dok su pohvale za slike dobili **Dragana Grujičić** (Srbija) i **Trayana Panayotova** (Bugarska).

Nagradu za crtež dobio je **Dragan Andelković** iz Makedonije za djelo pod nazivom „Akt“, dok je pohvalu za crtež dobio **Piotr Pandyra** (Poljska).

Nagrada za fotografiju i Grand Prix dodijeljena je **Barbir Alinu** iz Rumunije za fotografiju „U nedostatku riječi“. **Pohvale za grafiku/fotografiju** su dobili: **Milena Živković** (Crna Gora), **Violeta Monsevych** (Ukrajina) i **Gilles Morin** (Kanada).

Umjetnici koji su **nagrađeni samostalnom izložbom** u galeriji „Marko Krstov Gregović“ su **Drešić Nataša** (Crna Gora), **Komives Andor** (Rumunija) i **Sangiao Florencia** (Holadija).

Programu svečanog otvaranja izložbe prisustvovali su, između ostalih, i predstavnik Ministarstva kulture Crne Gore (Petar Kovačević, savjetnik za likovnu umjetnost), direktor Turističke organizacije Opštine Budva, Mladen Franović, kao i brojni posjetioci iz zemlje i inostranstva, te mnogi turisti. Potpredsjednik Opštine Budva, Vladimir Bulatović, otvorio je izložbu. Publici se obratila i direktorica Ustanove, mr Lucija Đurašković. U muzičkom djelu programa je nastupio Tibor Nađ, gitarista iz Novog Sada.

Programska djelatnost:

-28.februara, u sklopu manifestacije „Ljubišini dani” otvorena je dokumentarna izložba „**Svadbeni spomenar Paštovića**” autorke dr Mile Medigović Stefanović. Više o ovoj izložbi u dijelu *Obilježavanje značajnih jubileja.*

-19.aprila postavljena je izložba iz fundusa galerije „Marko K. Gregović” pod nazivom „**Pejzaž kao motiv**”. Izložba je predstavljala svojevrsnu tematsku postavku sa centralnim motivom krajolika kao takvog, kako onog prirodnog, tako i kulturnog pejzaža – viđenog okom umjetnika. Na njoj su se mogli sagledati senzibiliteti autora i njihovo promišljanje prostora koji ih okružuje, kako spoljašnjeg, tako i unutrašnjeg. Postavka je uključivala dvadeset i jedno umjetničko djelo različitog formata, rađeno različitim tehnikama (akrilik na platnu, ulje na platnu, akvarel, gvaš, olovka i tuš). Autor postavke je kustos mr Dragan Mijač Brile.

-6.maja otvorena je **izložba slika sa 22 saziva međunarodne kolonije Buljarica art.** Tradicionalno, u saradnji sa NVO Buljarica art, Spomen dom „Crvena komuna” predstavlja rade umjetnika koji su, tokom trajanja kolonije, stvarali u Buljarici. U 2018. godini predstavili su se sa svojim slikama sljedeći umjetnici: Pippo Altomare (Sicilije, Italija), Pamela Toll (Vilmington, Sjedinjene Američke Države), Tatjana Dimitrijević (Sombor, Srbija), Renata Papišta (Sarajevo, Bosna i Hercegovina), Aksana Hajdukovich (Brest, Bjelorusija), Jelena Đokić (Beograd, Srbija), Gerlinde Pistner (Šoelkripen, Njemačka), Dragan Tasić (Užice, Srbija), Sergej Andreevski (Skoplje, Makedonija) i mr Dragan Mijač Brile (Buljarica, Crna Gora). Gost kolonije bila je Jelena Đurašković, akademска slikarka из Budve. Kustos izložbe bio je

-8.maja otvorene su dvije izložbe i to: **Todor Živaljević Velički**, izložba slika u donjoj galeriji i izložba slika **udruženja likovnih umjetničkih stvaralaca Crne Gore**. Velički se publici predstavio sa 20 radova rađenih tehnikom akrilik na platnu. Izložbu je otvorila istoričarka umjetnosti Petrica Duletić. Nakon toga, otvorena je izložba ULUSCG-a gdje je svoje radove različitih tema i motiva predstavilo je 26 umjetnika. U pitanju su slike srednjih formata, rađene tehnikama ulje na platnu, pastel i akrilik na platnu. Izložbu je otvorila Snežana Jovanović Đurašević, članica Udruženja. Kustos izložbi bio je mr Dragan Mijač Brile. Nakon otvaranja obije izložbe održano je autorsko veče Tadora Živaljevića Veličkog gdje je, pored autora, učestvovao i novinar i publicista Ranko Pavićević.

-16.maja održana je promocija dječjeg romana pod nazivom „**Puh Đorđe i duhovi Triftara**“ autora **Žarka Vučinića** iz Podgorice. Udruženje crnogorskih pisaca za djecu i mlade proglašilo je ovu knjigu za najbolju knjigu za djecu u 2017.godini.

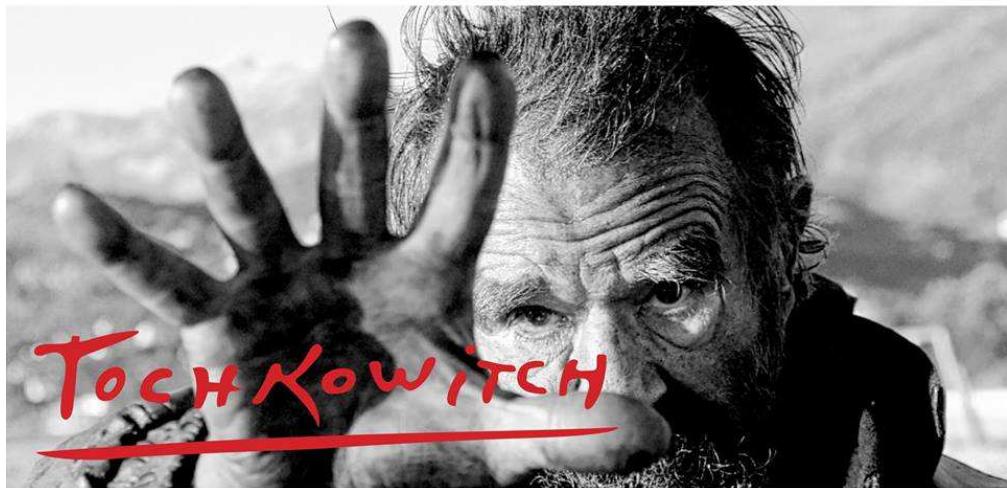
-19.maj – u sklopu programa **Noć muzeja** održana predstava za djecu „**Koncert za Nevenu**“.

-25.maja **otvorena je** izložba fotografija i slika dvije umjetnice, **Morakot Ketkla** sa Tajlanda koja se predstavila izložbom 11 radova pod nazivom „**Granice mogućnosti**“ (akrilik na platnu, većeg formata) i **Milena Živković** sa Cetinja koja se publici predstavila sa 15 fotografija pod nazivom „**Jedan dan**“ (digitalna fotografija velikog formata). Izložbu je otvorio Slobodan Stanić, majstor Aikido-a. Izložbu je organizovala kustoskinja mr Milijana Istijanović.

-5.juna, u saradnji sa galerijom „Velimir A. Leković“ iz Bara otvorena je izložba crteža poznatog crnogorskog umjetnika **Uroša Toškovića**. Na izložbi je prestavljeno 35 crteža manjeg formata, rađenih kombinovanom tehnikom na papiru. Izložbu je otvorio mr Milun Lutovac, koji je, uz mr Dragana Mijača Brileta i mr Milijanu Istijanović, jedan od organizatora izložbe. Izložba je privukla veliku pažnju posjetioca i trajala je do 9.jula.

iz kolekcije galerije „**Velimir A. Leković**“ iz Bara

Utorak, 5. jun 2018. godine, u 20 časova
Galerija „Marko K. Gregović“, Spomen dom, „Crvena komuna“ Petrovac

-13.jula, nastavljajući saradnju sa galerijom „Velimir A. Leković“ iz Bara otvorena je izložba umjetnika po kojoj galerija i nosi ime, pod nazivom „**Veliša i zavičaj**“. Na izložbi je predstavljeno 29 radova čije motive, pored Velišinog zavičaja čine i autoportret, porteti, detalji iz života koji je proveo u koncentracionim logorima u Italiji i motivi crnogorskih brda i obale. Na otvaranju izložbe obratio se publicista Željko Milović. Izložbu su organizovali mr Dragan Mijač Brile, mr Milijana Istijanović i mr Milun Lutovac.

-5.avgusta otvorena je izložba slika **Danijele Stanković Drobnjak**,slikarke iz Bara, pod nazivom „**Morske priče**“. Na izložbi je predstavljeno 25 slika rađenih tehnikom ulje na platnu, akrilik na platnu i akvarel. Izložbu je otvorio Muharem Muratović, slikar i pedagog. Izložbu je organizovala mr Jasmina Lazović,kustoskinja.

-16. avgust –otvorena *site specific* izložba profesora Slobodana Tomića akademskog grafičara iz Splita pon nazivom „**Perforacije**“. Site-specific izložba sastojala se od projekcije animiranog filma „Perforacije“ (00:9:28, 2018) i instaliranih mobila - otisaka na folijama.Film se projektovao na centralni zid galerije. Mobili-otisci kadrova iz filma bili su postavljeni uz ostale zidove, djelimično i po prostoru galerije. Naziv filma "Perforacije" sugerije krhkost civilizacije. Film nema klasičnu naraciju. Sastavljen je od pet kratkih filmova: Temple, Decline, Exodus, Death Factory i Necropolis i emitovao se tokom cijelog trajanja izložbe. Izložbu je organizovala mr Milijana Istijanović.

-19.avgusta otvorena je izložba „**Urbane morske priče**“ **Lidije Pačemske Džouns (Lidija Pachemska Jones) i Vernonu V. Džounsa (Vernon W. Jones)**. Kustosi izložbe bili su mr Jasmina Lazović i mr Dragan Mijač Brile.

-28. avgusta održan je, po četvrti put, Međunarodni internacionalni folklorni festival „Festivalski dani u Petrovcu“ u organizaciji Multikulturalne internacionalne organizacije folklornih festivala (MIOFF),

-24.septembra, u sklopu manifestacije „Dani evropske baštine” otvorena je dokumentarna izložba fotografija arheoloških nalaza, pod nazivom „Refleskije praistorije u Bronzi”. Izložba je rezultat saradnje sa Dolenjski muzejom, Novo mesto iz Slovenije.

-29.septembra otvorena je **izložba slika** Đorđa Rašovića, **pod nazivom „Evolution“**. **Tom prilikom** izloženo je 30 slika rađenih u tehnici ulje i akrilik na platnu, srednjeg i većeg formata. Izložba je realizovana u okviru manifestacije međunarodnog karaktera „**Dani evropske baštine**“. Kustos izložbe bio je mr Dragan Mijač Brile.

- U oktobru i prvoj polovini novembra u donjim galerijskim prostorima u toku je bila izložba **Crteži i grafike iz fundusa galerije „Marko K. Gregović“**. Organizatori izložbe bili su kustosi mr Dragan Mijač Brile i mr Milijana Istijanović.

-3.novembra u Kino Sali Spomen doma odigrana je monodrama pozorišta Tetra 303 pod nazivom „**Crnogorac u tranziciji**”, autora **Dragana Buzdovana**.

-20.novembra, a u sklopu obilježavanja Dana Opštine Budva, otvorena je izložba pod nazivom „**Kamen u ogledalu mora**“ . Kolektivnu umjetničku izložbu, čija se tematika primarno odnosi na kulturni pejzaž Petrovca, posebno na lokalitete Kastelo, Lazaret, Katić i Sveta Neđelja – koncipirali su **mr Milijana Istijanović**, akad. vajarka, i **Dušan Medin**, dipl. arheolog, dok je autor postavke **mr Dragan Mijač Brile**, akad. vajar. Izložbu je zvanično otvorio profesor prof. Aleksandar Radojević iz Beograda. Nakon otvaranja izložbe uslijedila je promocija drugog izdanja zbornika radova o Kastelu i Lazaretu „Zidine nad nemirnim morem“, urednika Dušana Medina i Gorana Pajovića, diplomiranih arheologa, na kojoj je, pored autora, učestvovao i prof. Radojević.

1.decembar - u kino sali u Petrovcu predstavljena je prva knjiga **Jasenke Lalović** pod nazivom „**S one bande moje gore**“. Knjiga je svoju promociju, pred mnogobrojnom publikom, doživjela u rodnom mjestu autorke koja danas živi i radi u Beogradu. Preko 200 posjetilaca sa pažnjom je slušalo odlomke knjige koje je čitala **Vesna Vujošević Labović glumica Crnogorskog narodnog pozorišta**. U programu je učestvovala i autorka, kao i slikarka Marina Radulović. Moderatorka večeri bila je Milica Stanić Radonjić.

13.decembra otvorena je dokumentarna izložba pod nazivom „**Budvanski kraj u I svjetskom ratu 1914-1918**“, autora istoričara **mr Marka Janketića i Gorana Bubanje**. Izložba je realizovana u saradnji sa JU Narodna biblioteka Budva. Izložbu je otvorio dr Miroslav Luketić.

-U periodu od 4.septembra pa sve do 18.decembra, a u sklopu manifestacije,, Dani evropske baštine” u kino sali Spomen doma, svakog utorka emitovani su filmovi iz velikog broja evropskih zemalja. Ukupno je, tokom trajanja projekta, emitovano 16 filmova, različitih žanrova.

Programska djelatnost u prostoru Ustanove, realizovana u organizaciji drugih subjekata

-Škola za osnovno muzičko obrazovanje organizovala je svoje polugodišnje i godišnje koncerте u Spomen domu „Crvena komuna”, kao i više javnih časova.

-U period od marta do juna, **u saradnji sa JU Grad Teatar**, održan je niz pozorišnih predstava u Kino sali Spomen doma:

22. i 23.mart – predstava Zvezdara teatra „**Voz**“ u režiji Voje Brajovića;

13. april – predstava „**Ljepotica i zvijer**“ u ko-produkciji NVO „Teatar mladih“ i Gradske pozorište iz Podgorice.

21.april – duodrama „**Sudnji dan**“ Jugoslovenskog dramskog pozorišta u režiji Jane Maričić;
9.maj – stand up komedija „**O Džoniju**“ autora Nikole Đurička
15.maj – predstava „**Bog masakra**“ Kraljevskog pozorišta Zetski dom, u režiji Siniše Evtimova
22. i 23.novemar – predstava „**Scene iz bračnog života**“ u saradnji sa producentskom kućom „Rad, red i disciplina“ iz Beograda, režija Ana Tomović.

-U 2018. godini od februara do juna i od oktobra do decembra, u muzej-sobi, održavane su radionice o kreativnosti koje vodi dipl. ing. arh. Petar Perović iz Petrovca.

- Tradicionalno, dio **Jazz festivala** održan je u prostorijama Spomen doma. Takođe, organizovana je i radionica za jazz muzičare koja se, tokom trajanja festival, održavala u Spomen sobi.

-**NVO Bauo** u decembru mjesecu realizovala drugo po redu međunarodno multidisciplinarno sistematsko terensko istraživanje i proučavanje muzičke i plesne tradicije i običaja Paštrovića, pod nazivom „**Etno lab**“.

TURISTIČKI OBILASCI

Pored redovne stručne vodičke djelatnosti u okviru poslovnih jedinica Ustanove, tokom 2018. godine, **omogućena je stručna pratnja za starogradске bedeme za** zainteresovanu stručnu javnost, građane i turiste. U saradnji sa Turističkom organizacijom opštine Budva, bedemi su održavani u stanju adekvatnom za šetnju i posjetu u periodu početak juna – kraj oktobra 2018. godine. Ustanova je obezbijedila stručne turističke vodiče. Bedeme je posjetilo oko 15 000 posjetilaca. Komunalno d. o. o. Budva staralo se o održavanju bedema.

Za potrebe Opštine Budva i drugih subjekata, zaposleni u Ustanovi su više puta tokom godine bili vodiči različitim inostranim i domaćim delegacijama po Starom gradu, kao i paviljonu u kome je smješten kasnoantički mozaik u Mirištimu, Petrovac. Na osnovu dogovora sa agencijama koje posluju sa francuskim tržistem, jednom sedmično turisti iz Francuske su uz pratnju obilazili lokalitet Mirište.

POZAJMICE MUZEJSKIH PREDMETA USTANOVE DRUGIM SUBJEKTIMA

Za potrebe realizacije umjetničkih izložbi drugih subjekata, uglavnom crnogorskih javnih ustanova kulture, Ustanova je pozajmljivala likovne rade iz svog fundusa, o čemu je vođena evidencija. **Svi likovni radovi blagovremeno su vraćeni u Ustanovu**, što je i evidentirano.

IZDAVAČKA DJELATNOST

Budući je Statutom Ustanove (2014) regulisano postojanje izdavačke djelatnosti u vidu objavljivanja kataloga izložbi, stručnih publikacija, kao i propagandnog materijala za upoznavanje i popularizovanje muzejskog materijala, tokom 2018. objavljeno je više desetina izdanja različitog karaktera.

Publikacije u izdanju Ustanove

Naši pisci i njine aure, autora Gojka Čelebića

Knjiga „Naši pisci i njine aure“ donosi četiri ogleda o piscima iz dalje i bliže prošlosti Crne Gore. Prvi po redosledu je esej o popu Dukljaninu, zasnovan na komparativnom postupku između Šekspirove Bure – poslednjeg komada koji je pjesnik napisao 1611. godine – i Dukljaninovog srednjovjekovnog romana Vladimir i Kosara, odnosno na naučno utvrđenom Dukljaninovom uticaju na Šekspira. Drugo poglavlje posvećeno je Njegoševoj dvjestagodišnjici, povodom koje je Čelebić držao predavanja iz njegoševske tradicije, na poziv Nacionalnog univerziteta Meksika 2013.godine. Treće i najobimnije poglavlje je studija o Stefanu Mitrovu Ljubiši kao diplomati. Autor ove zbirke eseja je istraživao u Državnom arhivu Austrije u Beču, gdje je Ljubiša bio diplomata i poslanik u Carevinskom vijeću Austrougarske, i u arhivima Praga, gdje je pisac Kanjoša Macedonovića boravio kao gost praških deputata iz češkog i moravskog poslaničkog kluba, u kom je neko vrijeme sjedio nakon rascjepa svoje Dalmatinske stranke. Najzad, poslednje poglavlje knjige – „Seksualnost u ratu“, posvećeno je romansijeru Miodragu Bulatoviću.

Svoje prvo predstavljanje knjiga je imala na 63. Sajmu knjiga u Beogradu, 27. oktobra 2018. Na promociji je govorila recenzentkinja knjige, dr Sonja Tomović Šundić.

Drugo izdanje zbornika „Zidine nad nemirnim morem“ (urednici Dušan Medin i Goran Pajović)

Drugo izdanje zbornika radova o Kastelu i Lazaretu objavljeno je budući da je tiraž prvog (200 primjeraka) još 2016, odmah po objavlјivanju, razdijeljen i jer knjiga nije bila predstavljena u Petrovcu, iako je za njega primarno tematski vezana. Objavlјivanje ovog izdanja podržalo je Ministarstvo kulture Crne Gore, u okviru Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2018. godinu. Promocija drugog izdanja održana je u sklopu obilježavanja Dana Opštine Budva u Spomen domu „Crvena komuna“ 20.novembra. Pored urednika u programu je učestvovao profesor arhitekture iz Beograda, Aleksandar Radojević.

Program je priređen uz podršku Ministarstva kulture Crne Gore, kroz Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2018. godinu, u okviru projekta JU Muzeji i galerije Budve – „Popularizacija kulturnog dobra „Ostaci Kastela i Lazareta“: povodom 60 godina od stavljanja pod zaštitu (1958–2018)“.

Radovi o antičkoj Budvi (1938-1940.), urednik Dušan Medin

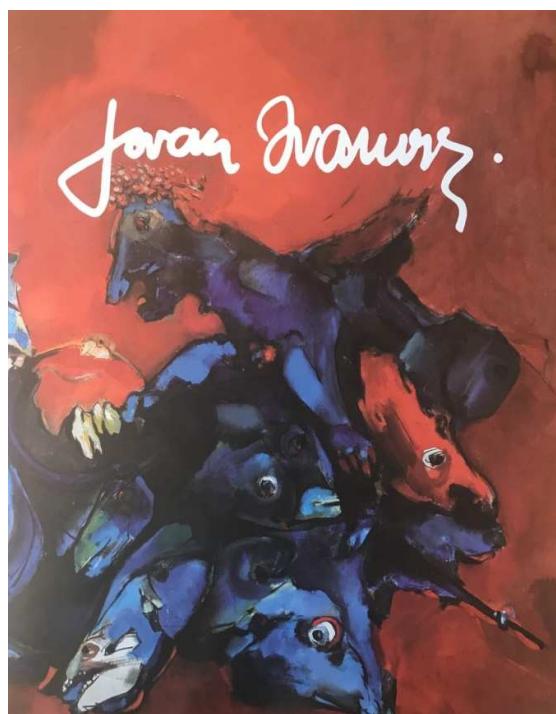
„Radovi o antičkoj Budvi (1938-1940.)“ je publikacija koju je, u okviru Evropske godine kulturne baštine, povodom obilježavanja značajnih jubileja – 80 godina od otkrića antičkih nekropola u Budvi i 15 godina postajanja i rada Muzeja grada Budve priredila JU Muzeji i galerije Budve, kao segment bogatog i raznovrsnog programa koji se realizovao kroz Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara Crne Gore za 2018. Ovo izdanje sadrži pet tekstova koji imaju primarno stručno-naučni karakter a koji su štampani krajem tridesetih i sa početka četrdesetih godina prošlog vijeka, nepošto pošto su nekropole otkrivene blizu Starog grada Budve.

Monografija Jovana Jova Ivanovića, urednice mr Lucija Đurašković i Dragana Ivanović

Kapitalno djelo ***Monografija Jovana Jova Ivanovića*** iz štampe je izšla u novembru 2018.godine. Pored JU Muzeji i galerije Budve, izdavač je i **Narodna biblioteka Budva**. Urednice izdanja su: **mr Lucija Đurašković i Dragana Ivanović – istoričarke umjetnosti**. Finansijsku podršku za

izdavanje ove monografije pružilo je Ministarstvo kulture Crne Gore i Opština Budva. Značaj slikara Jova Ivanovića za Budvu i samim tim ove monografija koja će čuvati njegovo nasljeđe opisan je u tekstu mr Lucija Đurašković koji je pročitala na promociji monografije 23.novembra:

„Budvanska Moderna galerija svoj osnivački zamajac, trajanje i uspon duguje svom sugrađaninu, slikaru, pedagogu i njenom dugogodišnjem rukovodiocu Jovanu Jovu Ivanoviću. Od početka njenog rada, Jovo je, sa neizmjernom ljubavlju i entuzijazmom u nju ugradio dio svoje vizionarske ličnosti, kao i svoj neobično primamljiv pokretački duh s namjerom da podstakne, oplemeni i razvije kulturni habitus jedne male sredine, kakva je Budva, susretom sa vrhunskim imenima kako domaće, tako i evropske, internacionalne, likovne scene. Samim time je, od svog osnivanja, Moderna galerija njegovala veoma visoke kriterijume pri organizovanju izložbi od izuzetnog kulturnog značaja. Svi velikani likovne umjetnosti XX vijeka sa prostora bivše Jugoslavije, pa i šire, izlagali su u ovoj eminentnoj galeriji koja ubrzo postaje jedna od najznačajnijih na južnoslovenskom prostoru. Posredstvom svojih prijatelja, istaknutih umjetnika koji su živjeli u Parizu, Bate Mihailović i Ljubinke Jovanović, Jovo prikuplja i stvara neobično vrijednu zbirku *Savremeni ekspresionisti*, koja danas predstavlja najznačajniji dio fundusa Moderne galerije. Izložbama visokog ranga i njegovanjem bogatog fundusa svojih zbirki, Moderna galerija nastavlja da traje zaokružujući petu deceniju svog postojanja u nastojanju da se održi na tragu zadatka koji joj je svojim nesebičnim pregaštvom Jovan Ivanović zadao, izdvajajući je kao jedan od najznačajnijih kulturno-umjetničkih prostora u Crnoj Gori. Uporedo sa zalaganjem i radom na usponu Moderne galerije, Jovan Ivanović ostvaruje svoje impozantno slikarsko djelo. Vječiti zaljubljenik u Budvu, grad u kome je rođen i more kojim je okružen, navodi da svaki pristup tumačenju njegovog slikarstva, pred nama, uvijek nanovo, otkrivakroz harmonični vatromet boja, raskošno plavetnilo osobene vizije Mediterana...”

Katalozi izložbi

Po standardu da svaka izložba mora imati prateći katalog, Ustanova je objavila katalog za svaku likovnu i dokumentarnu izložbu koje je organizovala. Svi katalozi su prevedeni na engleski jezik.

Neknjižna građa

Tokom 2018. za cijelokupnu programsку djelatnost, koja ja bila realizovana u organizaciji ili suorganizaciji Ustanove, bio je obezbijeden prateći neknjižni materijal promotivnog karaktera, uglavnom plakat i pozivnica, a po potrebi i flajer ili program. Pozivnice su štampane u tiražu od 200 po događaju. Plakati su štampani u tiražu od 20 do 30 po događaju.

Za programsku djelatnost koja nije bila realizovana u organizaciji ili suorganizaciji Ustanove, organizator je samostalno publikovao plakate, pozivnice i ostali materijal.

Dostavljanje obaveznog primjera

Skladno odredbama Zakona o izdavačkoj djelatnosti, po pet obaveznih primjeraka svih publikacija i neknjižne građe (plakati, pozivnice, flajeri, programi itd.), koja je objavljena tokom 2018. godine u izdanju Ustanove, odvojeni su za JU Nacionalnu biblioteku Crne Gore „Đurđe Crnojević“, matičnu biblioteku ustanovu u zemlji, i u prvom kvartalu 2019. biće dostavljeni.

U skladu sa odredbama istog zakona, narodnoj biblioteci na teritoriji opštine na kojoj djeluje Ustanova (JU Narodna biblioteka Budve), neophodno je dostaviti po jedan obavezni primjerak.

APLICIRANJE KOD NACIONALNIH I MEĐUNARODNIH FONDOVA

Tokom 2018. Ustanova je, putem konkursa, aplicirala kod više nacionalnih i međunarodnih fondova.

U okviru **Konkursa za sufinansiranje kulturno-umjetničkog stvaralaštva u 2018.godini JU Muzeji i galerije** aplicirala je u februaru mjesecu sa **projektom izrade monografije poznatog budvanskog slikara Jovana Jova Ivanovića.** Dio sredstava je odobren i projekat je uspješno realizovan o čemu je Ministarstvo kulture primilo kompletan izvještaj. Drugi izdavač bila je JU Narodna biblioteka Budva. Monografija je svoju promociju imala u novemburu mjesecu u Modernoj galeriji koja je istog dana preimenovana u **Moderna galerija „Jovo Ivanović“.**

Ministarstvo kulture Crne Gore finansijski je podržalo Ustanovu pri realizaciji **Dana Evropske baštine** koja je u 2018 godini nosila naziv „**Umjetnost dijeljenja**“ a realizovala se u **Evropskoj godini kulturne baštine.**

JU Muzeji i galerije Budve konkurisali su kod Ministarstva kulture Crne Gore i kroz **Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2018. godinu** odobrena su sredstva za sufinansiranje sljedećih projekata:

- **Projekat „Program obilježavanja 80 godina od otkrića antičkih nekropola u Budvi“**
- **„Popularizacija kulturnog dobra „Ostaci Kastela i Lazareta“ u Petrovcu na Moru (povodom 60 godina od stavljanja pod zaštitu 1958–2018)“**

- Projekat „Sanacija i zamjena stolarije Muzeja grada Budve“ (realizacija u 2019 godini)

U julu 2018. Ustanova je aplicirala kod Ministarstva kulture u okviru poziva za predlaganje projekata za **Petogodišnji investicioni program u kulturi**, sa projektom **Markiranje nepokretne kulturne baštine u Starom gradu**. Rezultati još uvijek nisu poznati.

U okviru poziva **Interreg – IPA CBC – Croatia-Bosnia and Herzegovina-Montenegro** JU Muzeji i galerije Budve je, ispred Opštine Budva prijavila kompleksan projekt pod nazivom **ReCreating Roman Pathways** sa gradom Daruvarom (Hrvatska), Opštinom Laktaši (Bosna i Hercegovina). Rezultati će biti poznati u junu 2019. godine.

DOKUMENTACIJA

Izrada novih knjiga za vođenje muzejske dokumentacije

U skladu sa novim propisima u domenu muzejske djelatnosti, kao i na preporuku inspektora za kulturnu baštinu, **pristupilo se izradi novih knjiga za vođenje muzejske dokumentacije**. Kompleti knjiga broje ukupno sedam knjiga za vođenje dokumentacije (knjiga inventara, knjiga ulaza, knjiga izlaza, hemeroteka, registar muzejskih kopija, prezentacija muzejskog materijala i audio-vizuelna dokumentacija). Kompleti knjiga za sve poslovne jedinice koje čuvaju muzejske predmete i realizuju programsku djelatnost (Muzej grada Budve, Moderna Galerija „Jovo Ivanović“, Spomen dom „Stefan Mitrov Ljubiša“, Spomen dom „Reževići“ i Spomen dom „Crvena komuna“) štampane su u prvom kvartalu 2018.godine.

Vođenje osnovne muzejske dokumentacije

S obzirom na to da je vođenje osnovne muzejske dokumentacija jedna od primarnih djelatnosti Ustanove, regulisana propisima, tokom 2018. na tome je rađeno u svim polosvnim jedinice koje čuvaju muzejske predmete (Muzej grada Budve, Moderna Galerija „Jovo Ivanović“, Spomen dom „Stefan Mitrov Ljubiša“, Spomen dom „Reževići“ i Spomen dom „Crvena komuna“).

Uvid drugih subjekata u dokumentaciju Ustanove

U avgustu mjesecu **dr Marina Ugarković i dr Alis Waldner** sa **Austrijskog arheološkog instituta u Beču** obratile su se pisanim putem sa molbom za pristup dokumentaciji o grnčariji koja se nalazi u Muzeju grada Budve kao i uvid u izložene muzejske predmete i one što se čuvaju u depou Ustanove, sa ciljem nastavka istraživanja. Dalja komunikacija nastavila se na sastanku u avgustu mjesecu kada su, na sastanku sa direktoricom Ustanove dogovorile dalji plan rada i, uz pratnju arheologa Dušana Medina i Milice Stanić Radonjić, poslovnog sekretara, obišle Muzej i depo. O ovoj posjeti sastavljena je i službena zabilješka koja je arhivirana u Pravnoj službi Ustanove. Posjeta je rezultirala dogовором о потписивању **Ugovora о petogodiшњој сарадњи на пољу истраживања и публиковања научних радова** које će realizovati JU Muzeji i galerije Budve i Austrijski arheološki institut. Ugovor je potписан u oktobru 2018.godine.

Prof. dr Miroslav Vujović sa Odeljenja za arheologiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu i učesnik međunarodnog naučnog skupa „Antička Budva“ obratio se u novembru 2018. sa molbom za ustupanje fotodokumentacije ilirsko-grčkih šljemova (Muzej grada Budve), za potrebe izrade naučnog rada.

DIGITALIZACIJA GRAĐE

Skladno savremenim tekovinama i standardima profesionalnog i efikasnog poslovanja, **Ustanova je nastavila sa radom na digitalizaciji svoje građe**, kao i građe koju je izlagala.

Putem fotografisanja za potrebe izrade kataloga izložbi, naučno-stručnog rada, dizajna promotivnog materijala ili za potrebe drugih subjekata, **uslikan je i digitalizovan određeni broj muzejskih predmeta**, kako iz fonda Ustanove, tako i onaj u vlasništvu drugih subjekata koji su održavali izložbe u izlagačkim prostorima Ustanove.

U saradnji sa Greenwich d. o. o. iz Budve još u 2017. **sve poslovne jedinice Ustanove su locirane na Google Maps-u, sa pratećim osnovnim podacima** (adresa, kontakti, radno vrijeme i sl.) i na taj način postale su globalno dostupne i dodatno promovisane.

Publikacije poklonjene Ustanovi

Tokom 2018. godine, Ustanovi je, putem poklona od, organizacija, ustanova kulture, privatnih lica i drugih subjekata iz zemlje i inostranstva, **primila više desetina publikacija različitog karaktera, uglavnom iz domena nauke i struke o kulturnoj baštini, likovnog stvaralaštva, književnosti, kao i drugih umjetnosti.** Od izuzetnog značaja su publikacije iz oblasti arheoloških istraživanja koje su učesnici simpozijuma sa Sveučilišta u Zagrebu i Univerziteta u Sarajevu.

Takođe, nakon svake održane promocije knjige autori su ostavljali po dva primjerka knjige za biblioteku Ustanove.

Služba predsjednika Opštine Budva ustupila je određeni broj primjeraka monografija „Budva:grad kralja Kadma“ (Budva,2009), „Budvanska sela:biseri etno turizma“ (Budva,2009) i „Muzej Budve:blago Kadmovog grada“ (Budva,2013).

Publikacije koje je Ustanova poklonila

Osim dostavljanja obaveznih pet primjeraka JU Nacionalna biblioteka Crne Gore „Đurđe Crnojević“ i jednog primjerka JU Narodna biblioteka Budve, svih izdanja Ustanove, **određeni broj sopstvenih izdanja (Monografija Jova Ivanovića, publikacija „Antička Budva“, drugo izdanje zbornika „Zidine nad nemirnim morem“ koji su uredili Goran Pajović i Dušan Medin, „Naši pisci i njine aure“ Gojka Čelebića, reprezentativnijih kataloga izložbi itd.), poklanjano je zainteresovanim licima i subjektima, kao i značajnijim poslovnim saradnicima Ustanove.**

Određeni broj monografija „Budva: grad kralja Kadma“ (Budva, 2009), „Budvanska sela: biseri etno turizma“ (Budva, 2009) i „Muzej Budve: blago Kadmovog grada“ (Budva, 2013), koje je uredila mr Lucija Đurašković, u izdanju Copyright d. o. o. i Patent d. o. o. iz Budve, poklanjan je značajnjim poslovnim saradnicima. Učesnici skupova u okviru manifestaciji „Ljubišini dani“ i učesnici simpozijuma „Antička Budva“ takođe su dobili primjerke ovih publikacija. Publikacije su poklanjane i prilikom prezentacije Ustanove i njenih projekata na važnijim naučnim i stručnim skupovima u zemlji i inostranstvu, kako bi se što bolje predstavila i promovisali lokalna kulturna baština, kao i grad Budva.

STRUČNA USAVRŠAVANJA I PROFESIONALNI ANGAŽMAN ZAPOSLENIH

U okviru propisane djelatnosti Ustanove—stručno usavršavanje i ospozobljavanje zaposlenih, nastavljena je praksa usavršavanja i polaganja stručnih ispita iz oblasti profesionalnog angažmana.

Stečena stručna zvanja

Stručna zvanja u domenu muzejske djelatnosti, polaganjem adekvatnih stručnih ispita u Ministarstvu kulture (u tri ispitna roka), stekli su sljedeći zaposleni: **Jelena Đurašković – muzejski pedagog, Đorđina Jovanović i Vesna Stanišić – dokumentaristi.**

Troškove polaganja stručnog ispita snosila je Ustanova, kako bi investirala u stručno usavršavanje svojih zaposlenih.

Takođe, zaposleni u Ustanovi uzeli su **učešće u radu stručnih i naučnih skupova, seminara, savjetovanja, radionica, stručnim boravcima i drugim srodnim aktivnostima, realizovanim u zemlji i inostranstvu** tokom 2018. godine.

Izdvajamo:

JU Muzeji i galerije Budve bila je predstavljena na **4. Međunarodnom kongresu povjesnih gradova (Solin, 20-23. mart 2018)**. Učešće su uzeli direktorica mr Lucija Đurašković i Dušan Medin, MA.

U periodu od **9-12 aprila**, na konferenciji **u Dubrovniku** koju je organizovala Hrvatska udruga povijesnih gradova (HUPG) a pod nazivom **Synergies between Heritage, Tourism and Cyber-Security in South East Europe** učestvovali su, ispred Ustanove direktorica mr Lucija Đurašković i Dušan Medin, MA sa prezentacijom o **Antičkoj Budvi**.

Posjećenost ustanove i programske djelatnosti

Tokom 2018. ostvarena je značajna posjećenost poslovnih jedinica Ustanove koje realizuju programsku djelatnost, kao i starogradskih bedema i saniranog objekta za posjete na arheološkom lokalitetu Mirište u Petrovcu.

Na osnovu evidencija posjećenosti, registrovana je posjećenost od **preko 22 900 posjetilaca** (Muzej grada Budve – preko 6743, Moderna galerija „Jovo Ivanović“ – preko 2000, Spomen dom „Stefan Mitrov Ljubiša“ – preko 2.900, Spomen dom „Reževići“ – preko 200 i Spomen dom „Crvena komuna“ – preko 11 000)

Starogradske bedeme je obišlo **oko 15 000 registrovanih posjetilaca**, dok je arheološki lokalitet Mirište posjetilo **oko 1800 posjetilaca u periodu od 15.juna do 1.oktobra.**

Dizajn i distribucija promotivnog materijala

Poslovi dizajna i distribucije promotivnog materijala u vezi programske djelatnosti Ustanove realizuju se u okviru Službe za odnose s javnošću, marketing i dizajn.

Cjelokupna programska djelatnost Ustanove bila je adekvatno promovisana putem distribucije štampanog materijala: **pozivnice štampane** (oko 200) **plakati** (20–30), **baneri** (dva u Budvi), **city-lightovi** (dva u Budvi) i **bilbordi** (dva – Budva i Petrovac). Bilbordi i city-lightovi su

ustupljeni uz podršku Mediteran reklame d. o.o i preduzeća Lovćen film.

Takođe, programska djelatnost je najavljujana i putem interneta: pozivnice elektronske (oko 500), društvene mreže Facebook gdje postoji stranica Ustanove (sa, zaključno sa januarom, 802 pratioca), kao i event-a za određene događaje na istoj. U 2018. godini otvoren je Instagram nalog Ustanove, kao i Youtube kanal u cilju približavanja programskog sadržaja Ustanove svoj zainteresovanoj publici. Internet prezentacija Ustanove odnosno web sajt biće završen u prvoj polovini 2019. godine.

Promocija u medijima i na internet

Cjelokupna programska djelatnost Ustanove, takođe, medijski je bila propraćena putem najava (narativni i vizuelni materijal) koje su nekoliko dana prije događaja distribuirane na preko 50 adresa domaćih i inostranih medija i internet portala, a najveći dio i putem obimnijih saopštenja za javnost (reportaža), koja su neposredno po realizaciji događaja, takođe, distribuirane na navedene e-mail adrese.

O najvećem dijelu programske djelatnosti objavljene su najave i reportaže u dnevnoj štampi, a gotovo svi događaji zabilježeni su od strane RTV Budva, uz prethodnu najavu na istoj. Najznačajniji događaji uredno su najavljujani gostovanjima u Jutarnjem program RTV Budva i Polisu.

U produkciji RTCG istim povodom snimljene su i emitovane dvije dokumentarne emisije i to o tradicionalnoj paštrovskoj nošnji i svadbi (lokacija Spomen dom „Reževići“ i Spomen dom „Crvena komuna“) i o manifestaciji “Ljubišni dani”.

Izvještaj o radu JU Muzeji i galerije Budve za 2018. godinu predlaže direktorica JU Muzeji i galerije Budve, mr Lucija Đurašković.

U Budvi,
Februar 2019.godine

mr Lucija Đurašković,
direktorica JU Muzeji i galerije Budve